

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 10 (13.241)

Trst, petek, 13. januarja 1989

Po sestankih vladnih strank in vrha tajnikov petstrankarske večine

Za sedaj preprečili krizo Napetost pa se nadaljuje

Craxi še vedno zahteva dialog s sindikati - De Mita odločno nasprotuje vladni krizi - Ostre reakcije liberalcev in republikancev, ki se bojijo, da je sedanji spor posledica predkongresnih manevrov

Med včerajšnjim srečanjem tajnikov strank vladne večine (Telefoto AP)

DUŠAN KALC

RIM — Nad Palačo Chigi so se spet zgrnili oblaki krize. Včeraj je ves dan potekal v pričakovanju, če bo ali ne bo zagrmelo, in šele pozno zvečer se je spet nekoliko razjasnilo. Razjasnitev je prineslo srečanje tajnikov petih strank vladne koalicije, ki so se na pobudo ministrskega predsednika in tajnika KD De Mite sestali, da bi pregledali, če so računi dosedanjega neudobnega bivanja v petero čisti, zlasti kar zadeva davčno politiko vlade in odnose s sindikati, in če je še naprej možno takšno sožitje. Vrh peterice je trajal dobre tri ure in pol ter delno razčistil odnose, če naj upoštevamo besede socialističnega tajnika Craxija, ki je prvi zapustil sejno dvorano in ki je zanikal, da bi se lahko odprla vladna kriza. Craxi je tudi izjavil, da namerava njegova stranka ohraniti sodelovanje v vladi in da ni nikoli govorila o krizi. Na srečanju so obravnavali zlasti davčni odlok vlade, ki je še vedno v razpravi. Craxi je tudi na sinočnjem srečanju jasno postavil zahtevo, da vlada odpre dialog s sindikatom ter poišče ustrezne rešitve, kar zadeva davčno reformo. Tudi ministrski predsednik De Mita je izključil vsakršno možnost vladne krize. Kaže, da je vladna večina po sinočnji seji končno ozdravela, je optimistično izjavil novinarjem, potem ko je zapustil sejno dvorano. Srečanje petih tajnikov

naj bi torej privedlo do političnega razčiščenja, medtem ko naj bi se o morebitnih spremembah davčnega odloka izrekel parlament.

Pred razčiščevalnim »vrhom«
petih v Palači Chigi so se v teku dneva sestala tajništva vseh petih strank vladne večine, da bi izoblikovala uradna stališča. Največ pričakovani sta vzbujali srečanja socialističnega in demokristjanskega vodstva. Toda po končanih sejah ni bilo posebne zgovornosti ne na eni, ne na drugi strani. S Craxijem novinarji sploh niso prišli v stik, njegov glasnik Intini pa je na kratko pribil, da nima izjav, da je šlo za sejo notranjega značaja in da bo Craxi svoja stališča pojasnil na petstrankarskem srečanju. De Mita pa se novinarjem ni izognil in je dokaj samozavestno izjavil, da problem, ki se odpira znotraj koalicije glede finančne reforme ni samo tehnične, temveč predvsem politične narave. Treba bo pač določiti, če vse stranke, ki tvorijo vladno večino, delajo složno, da bi našle ustrezne rešitve, ali pa so svobodne, da se ravnaajo, kot se jim zdi. Za KD predstavlja torej srečanje petih tajnikov politično razčiščevanje in to je poudaril tudi odgovorni urednik glasila Il Popolo Cabras, ki je še dodal, da KD nasprotuje vladni krizi in da ima De Mitova pobuda samo ta namen, da bi pogasila morebiten ogenj.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gorski Karabah: začasno več samostojnosti

MOSKVA — Prezidij vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze je sklenil, da bo »začasno«
v avtonomni pokrajini Gorski Karabah vpeljal posebno obliko uprave. S tem skopim stavkom je sovjetska tiskovna agencija Tass sporočila izredno pomembno spremembo v sovjetskem odnosu do vprašanja Gorskega Karabaha, ki je tako zrahljal odnose med Armenijo in Azerbajdžanom in povzročil krvave medetnične spopade med tema kavkaškima narodoma.

Po dolgih mesecih vztrajnih zahtev so torej prebivalci armenske enklave v okviru azerbajdžanske republike izbojevali višjo stopnjo samostojnosti, povsem realna je torej domneva, da v Kremlju resno mislijo na popolno osamosvojitvev Gorskega Karabaha.

Sovjetski voditelji očitno namestavajo povsem drugače odpraviti z zahtevami po uveljavitvi nacionalne suverenosti, ki so jo v letu 1988 večkrat izrazili narodi ob Baltiku. Državno pravdnštvo iz Latvije je namreč razveljavilo uradno priznanje tamkajšnje ljudske fronte, organizacije, ki se je borila za politično in ekonomsko samostojnost Latvije. To je storilo, ker so nekateri principi organizacije v nasprotju s sovjetsko ustavo, piše v obrazložitvi sklepa.

Zaradi sindikalnih sporov v Fiatu Romiti vali krivdo na levičarske medije

RIM — Senatna komisija za delo, ki jo je vodil senator Gino Giugni, je včeraj v neformalni avdienci ločeno sprejela sindikalne voditelje Fiata in Fiatovega glasnika Annibaldija. Slednji je ponovno potrdil, da se v turinskih obratih ne dogaja nič tako dramatičnega, kot bi radi dokazali sindikalisti in KPI. Dejal pa je tudi, da ima napetost, ki je nastala med Fiatovimi delavci sicer oprijemljive temelje, »kar je najbolj pomembno, pa je, da je osrednji sindikat tokrat pokazal konstruktiven pristop, ki bo omogočil boljše odnose z vodstvom.«
Senator Giugni pa je povzel, da med Fiatovim vodstvom in sindikatom ne bo »infatide«.

Poverjeni upravitelj Fiatovega koncerna Romiti pa je bil dokaj oster v svojih izjavah. Po njegovem mnenju je afero Fiat sprožila KPI ob podpori nekaterih levičarskih medijev, točneje tretje televizijske mreže RAI. KPI hoče javnost prepričati, da se v Fiatu dogajajo pra-

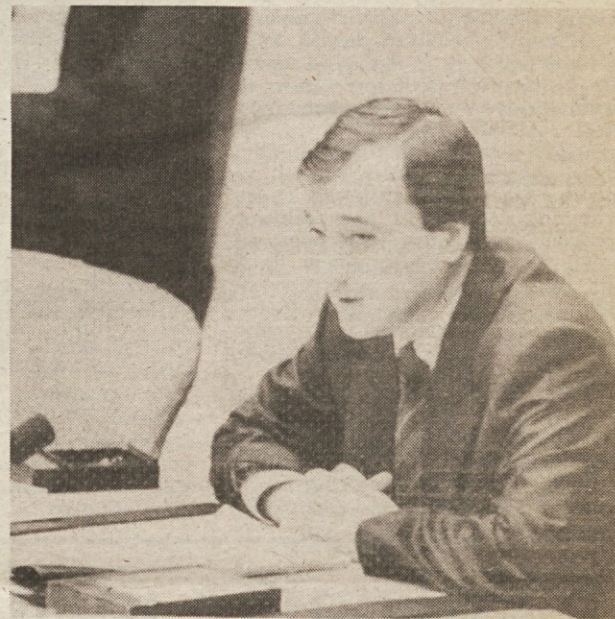
va grozodejstva, v resnici pa je spornih primerov le štiri ali pet, še teh pa ni mogoče 100-odstotno dokazati. »Fiat podeljuje delovne nagrade tistim, ki si jih dejansko zaslužijo, ne glede na njihovo pripadnost temu ali onemu sindikatu,«
je hitel pojasnjevati Romiti, »še nikoli pa se ni zgodilo, da bi vodstvo kogarkoli prisililo, da bi strgal sindikalno izkaznico.«

Inšpektorji uradov za delo so do-
slej zbrali več kot 200 pričevanj Fiatovih delavcev, sindikalni voditelji pa že urejajo »dosje«, ki obsega 354 strani. Tudi KPI je v sredo izročila predsedniku republike Cossigi svoje poročilo o sindikalni vojni v Fiatovih obratih, ki vsebuje nekatere konkretne primere ustrahovanja in diskriminiranja sindikalno aktivnih delavcev. Poleg tega pa je v poročilu tudi obširno poglavje, ki govori o zlorabljanju položaja nekaterih vodilnih kadrov, kar tudi ni v skladu z delavskim statutom.

VS ni sprejel resolucije o obsodbi ZDA zaradi sestrelitve migov Predstavnik PLO prvič neposredno govoril varnostnemu svetu OZN

NEW YORK — Diplomatskim zmagam, ki jih je v zadnjih mesecih izbojevala Organizacija za osvoboditev Palestine, moramo od včeraj pristeti še eno, ki bo mogoče po svojem pomenu zasenčila vse prejšnje. Palestinski predstavnik v Združenih narodih Maser al Kidva je namreč včeraj lahko prvič v zgodovini neposredno spregovoril 15 članicam varnostnega sveta OZN. Temu je ameriški zastopnik v svetovni organizaciji sicer ostro nasprotoval, bil pa je v tem osamljen, saj so bile vse druge države za to, da je Palestinec lahko govoril pred varnostnim svetom. Pri glasovanju so se vzdržale le Velika Britanija, Francija in Kanada. Pravico, da lahko neposredno govorijo članicam VS OZN, so namreč doslej imele le polnopravne članice svetovne organizacije, te pravice pa še niso priznali nobeni organizaciji za narodno osvoboditev ali državam, kot je npr. Švica, ki imajo status opazovalk.

Po drugi strani pa je tudi ameriška diplomacija včeraj izbojevala svojo zmago. Na resolucijo neuvrčenih držav, ki je obsojala sestrelitev libijskih migov, so namreč poleg ZDA postavili svoj veto še Francija in Velika Britanija, proti resoluciji pa je glasovala še Kanada. Pri glasovanju sta se Brazilija in Finska vzdržali, ostalih devet članic, med temi so bile tudi Jugoslavija, SZ in Kitajska, pa so resolucijo sprejele. Ameriška administracija v Varnostnem svetu torej ni bila osamljena, kot so poznavalci razmer napovedovali. Zelo verjetno je prišlo do takega zasuka, ker so se ZDA pred tem odpovedale vojaškim manevrom nedaleč od libijske obale.

Palestinski zastopnik v OZN Maser al Kidva

(AP)

Novi poviški cen nafte in naftnih derivatov

RIM — Danes bodo kot predvideno stopili v veljavo novi poviški cen nafte in naftnih derivatov, petroleja za ogrevanje in lahkega kurilnega olja.

Ministrstvo za industrijo je sporočilo nove cene omenjenih naftnih derivatov. Cena nafte se bo dvignila za 14 lir pri litru, saj bo od danes dalje stal liter goriva 753 lir. Za lito manj se bo dvignila cena nafte, ki jo rabijo kot gorivo v kmetijstvu. Liter te nafte bo po novem stal 273 lir.

Ogrevanje naših stanovanj bo z današnjim dnev dražje za 12 lir. Za prijetno toploto modernih zapečkov bomo morali odšteti 702 liri pri litru. Poskočila bo tudi cena petroleja za ogrevanje, ki bo doslej stala 612 lir pri litru. Nova cena lahkega kurilnega olja pa bo višja za celih 20 lir, saj bo sedaj stal 402 liri na kilogram.

Poviški cen so odvisni od splošnega poviška cen nafte in drugih naftnih derivatov na evropskem tržišču. Kljub poviškom cen, naj bi novi ceniki ne obremenili inflacijske stopnje, saj ostaja cena petroleja in nafte za ogrevanje pri vrednosti 15. decembra lani.

Rupel predsednik demokratične zveze

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Profesor Dimitrij Rupel je bil v torek precej pozno zvečer izvoljen za predsednika novo ustanovljene gibanja Slovenske demokratične zveze. Prejel je 522 od skupno veljavnih 544 glasov. Včeraj so proglasili izvolitev članov izvršnega odbora, nadzornega odbora in 24 članov sveta.

Že včeraj je bilo na dopoldanski tiskovni konferenci precej zanimanje za program in usmeritev zveze, in to še zlasti s strani dopisnikov iz drugih jugoslovanskih republik. V včerajšnjih dnevnikih je bila namreč ta vest potisnjena nekoliko v ozadje zaradi burnih črnogorskih dogodkov, sedaj pa že pričanja močnejše odmevat, kot je razumljivo in je tudi bilo pričakovati.

Kasneje je profesor Rupel na naše vprašanje o odnosu Slovenske demokratične zveze do splošnega jugoslovanskega raz-

voja, odgovoril, da se v Jugoslaviji bijeta dva osnovna koncepta:

Na eni strani je demokracija realnega socializma, koncept kulturne revolucije, odločanja ceste, neposrednega stika med liderjem in maso.

Na drugi strani pa je koncept predsednika slovenskih komunistov Milana Kučana o sestopanju partije z oblasti, o katerem obstajajo dvomi, toda Slovenija je odprta in usmerjena k ločevanju partije od oblasti in izvršnih organov države, k podpori raznih državljskih pobud v civilni družbi.

Dimitrij Rupel pravi, da gibanje noče biti stranka in ga ocenjuje kot demokratičen napor. V sedanji ustavni ureditvi strankarska organiziranost ni možna, je pa možna priprava, pri čemer pa je zelo važno, koliko realnega političnega prostora bo znotraj socialistične zveze za SDZ in druga sorodna gibanja.

Včeraj se je v novo organizacijo vključilo preko tisoč ljudi najrazličnejših poklicev, v vodstvu pa prevladujejo intelektualci. Za organizacijo zborovanja je bilo opravljeno ogromno delo in posebno aktivni so bili študenti. Pretežni del stroškov je krila Socialistična zveza.

Sedanje vodstvo, pravila in statut bodo veljali do maja, ko bo prvi redni kongres. Že februarja pričakujejo, da bodo skušali organizirati posvet in skupno napor za ustvarjanje osnutka nove, kratke in demokratične slovenske ustave.

Člani izvršnega odbora Slovenske demokratične zveze so: Janez Janša, Ivan Oman, Dimitrij Rupel (predsednik IO), Veno Taufer, Alojz Križman, Hubert Požarnik, Tomaž Pisanski, Boštjan M. Zupančič in Samo Resnik.

Izvoljeni člani nadzornega odbora pa so: Alenka Puhar, Ivan Borštnar, Niko Prijatelj, Primož Simoniti, Ivo Urbančič, Jože Penca in Miran Kalin.

Slovenska vlada o obmejnem gospodarskem sodelovanju

LJUBLJANA — Slovenski izvršni svet je na svoji včerajšnji seji obravnaval obmejno gospodarsko sodelovanje, ki je izrednega pomena za vključevanje v program »Evropa 1992«.

Slovenska vlada je poudarila, da si je treba prizadevati, da sodelovanje z Evropo ne bo upadlo. To je mogoče doseči že na osnovi dosedanjih ukrepov. Najboljše je sodelovanje z Italijo, s katero je v letu 1987 dosegel obseg obmejne blagovne menjave 904 milijarde lir. Delež te menjave v skupni menjavi Jugoslavije z Italijo pa je znašal kar 27 odstotkov. Nekoliko manjša je menjava z Avstrijo in dosega letno 435 milijonov dolarjev, z Madžarsko pa 12 milijonov dolarjev. B. S.

Devet dni pred predajo krmila prijatelju Bushu je Reagan govoril na televiziji Koliko retorike v poslednjem govoru predsednika ZDA, ki odhaja v pokoj

WASHINGTON — »Hoteli smo spremeniti državo, a smo spremenili svet.« Izjava je dokaj visokodoneča, pa tudi prav nič ponižnosti ne moremo zaslediti v besedah, ki jih je pred milijoni Američani izrekel predsednik Ronald Reagan (na sliki). Od 20. januarja bosta zakonca Reagan le priletna upokojenca (sicer milijarderja), zato je ameriški predsednik odločil, da pravočasno spregovori svoj poslovilni govor.

Televizijskim gledalcem, ki so sledili neposrednemu prenosu njegovih pozdravov, je Reagan začrtal dokaj pristransko sliko državnega napredka. Po njegovem, naj bi v osmih letih »reaganizma« Amerika bistveno izboljšala svoj gospodarski položaj. Pri tem pa je seveda pozabil navesti, da nova delovna mesta še ne pomenijo dejanskega napredovanja, saj ne krijejo porastka brezposlenosti, še manj pa je mogoče z njimi prekriti težke milijone državnega primanjkljaja.

Reagan prepušča Bushu velik dolg, pred televizijskimi kamerami pa je omenil le to, da bo njegovemu nasledniku izročil »regimente, ki bodo postale Busheve brigade«. Sicer pa je Reagan v svojem govoru omenil izključno »triumfe«, ki jih je dosegla njegova administracija, ni pa se dotaknil živega peska številnih političnih afer, ki so jo resno ogrožale.

Predsednik je tudi omenil, da se ZDA lahko ponašajo z obnovljeno moralno, po njegovem pa je Reaganovi Ameriki uspelo izpeljati vse najpomembnejše mirovne akcije zadnjega desetletja, da o jedrski razorožitvi niti ne govorimo. Reagan ni pozabil na svojega novega zaveznika Gorbačova, o katerem je rekel, da je »povsem različen od drugih sovjetskih voditeljev.« Pri tem pa seveda ni pozabil na dvoumni pripis o »Sovjetski zvezi, ki jo, kljub vsemu, še vedno upravljajo komunisti, kar seveda pomeni okrnjeno svobodo in človekove pravice.«

Ante Marković in Borislav Jović kandidata za predsednika vlade

BEOGRAD — Čeprav se je pričakovalo, da bomo že včeraj zvedeli ime človeka, ki bo mandatator nove jugoslovanske vlade, se to ni zgodilo. Postopek je namreč tak, da je predsedstvo konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije včeraj le potrdilo spisek ljudi, ki so bili v zadnjih dneh predlagani za to funkcijo. Na njem je kar 20 imen najrazličnejših znanih in manj znanih jugoslovanskih politikov in gospodarstvenikov. V resnici pa sta resna kandidata samo dva: Hrvat Ante Marković in pa Srb Borisav Jović.

Oba sta prekaljena politika, predvsem Jović je bolj politik kot gospodarstvenik, čeprav ima doktorat iz ekonomije. Marković je sicer po poklicu inženir, pa si je zato več izkušenj z gospodarstvom nabral v gospodarstvu in pa v raznih gospodarskih kabinetih in organizacijah. Za Markovića se bolj ogrevajo severni, razvitejši deli države, saj je pogosto z argumenti ostro kritiziral dosedanje vladno in tudi predlagal boljše rešitve od nje. Jović se je bolj proslavil kot desna roka srbskega partijskega vodje Slobodana Miloševića, ki je znan bolj kot politik trde roke in zato nima podpore v demokratični javnosti.

Trenutno je težko reči, kdo bo zmagal. Današnji sestanek bi morda lahko dal slutiti, da ima manjšo prednost Jović. Poudarjali so, da bi moral biti novi mandatator mlajši. To sicer Borisav Jović ni, saj je rojen leta 1928, je pa vendarle štiri leta mlajši od Markovića. Slišati je bilo tudi, da ima izkušnje v zunanji politiki, med drugim je bil ambasador SFRJ v Italiji. Gre pa v njegov prid še ena stvar, ki v Jugoslaviji ni za odmet. Namreč to, da Srbija ni imela že 22 let predsednika vlade.

Kljub vsemu, pa so prodornejši in širše misleči člani predsedstva socialistične zveze včeraj poudarjali, da bi že enkrat morali prenehati s takšnimi merili. Edino pomembno je to, če bo kandidat za novega predsednika vlade sestavil program, ki bo sprejemljiv za razvoj Jugoslavije in v katerem bo predvsem napisano, s kakšnimi sredstvi se misli zopetstaviti ogromni inflaciji, ki je največji sovražnik Jugoslavije v tem trenutku. Žal ta predlog ni bil uradno sprejet. Glede na to, da pa je bil na tem sestanku tudi predsednik predsedstva Jugoslavije Raif Dizdarević, lahko morda upamo, da bo ta predlog vendarle upošteval. Namreč o tem, kdo bo novi predsednik jugoslovanske vlade, dokončno odloča predsedstvo države. Po ustavi bi lahko ta postopek trajal pol leta, vendar pa se je jugoslovanski vrh odločil, da mora vse skupaj speljati v največ mesecu in pol. Torej, čez kakšna dva tedna bomo morda že zvedeli, kdo bo prvi mož nove jugoslovanske vlade, najkasneje do konca februarja pa tudi, kdo vse bo v tej vladi. Predsednik socialistične zveze Slovenije Jože Smole je včeraj povedal, da če bo izbran primeren človek, je Slovenija pripravljena ponuditi mandatatorju svoje najboljše ljudi. Sicer pa se to seveda ne bi splačalo.

JANJA KLASINC

V marketih Coop brez »nečistih« pršilcev

RIM — Od danes dalje v supermarketih Coop ne bodo več prodajali »nečistih« pršilcev, ki vsebujejo kloro-floro ogljikovodike. To odločitev je vsedrjavna zveza delavskih zadrug Coop sprejela zato, ker naj bi bile prav te kemične sestavine v pršilcih krive za uničevanje zaščitne plasti ozona v ozračju.

Ta odločitev vodstva Coop, ki po celi Italiji razpolaga z mrežo 559 supermarketov, spada v širšo kampanjo, ki so jo Delavske zadruge sprožile predvsem na informativnem področju s ciljem, da se čim bolj ohrani zaščitna plast ozona v atmosferi, kar ima v končni posledici velik pomen tudi za sam nadaljnji obstoj Zemlje. Zadnjo pobudo pa so pod geslom »Na nebu je ljuknja, zapolnimo jo!« včeraj predstavili na tiskovni konferenci v Rimu.

S to svojo akcijo pa skuša vodstvo Coop tudi dati svoj prispevek za pospešitev parlamentarnega itra zakonskega osnutka, ki od 1. januarja 1992 dalje predvideva prepo-

ved proizvodnje, uvoza in prodaje izdelkov, ki vsebujejo kloro-floro ogljikovodike. Na tiskovni konferenci so med drugimi spregovorili tudi senator neodvisne leveice Nebbia, ki je prvi podpisnik prej omenjenega zakonskega osnutka, predsednik zadrug Coop Barberini in generalni tajnik Eurocoop (evropsko združenje Coop) Schöne.

Senator Nebbia je prisotne opozoril na nevarnost, ki jo povzročajo kloro-floro ogljikovodiki, Barberini pa je govoril o aktivni vlogi zadrug Coop v tem boju za ohranitev plasti ozona. V zaključku svojega posega pa je Barberini dejal, da so zadruge Coop, ki imajo letni promet 6 tisoč milijard lir, pripravljene podpreti vse pobude, same pa bodo, kot je ob koncu tiskovne konference povedal komunistični poslanec Testa, v kratkem v zbornici predstavile podoben zakonski predlog, kot ga je že vložil senator Nebbia.

● Za sedaj preprečili krizo Napetost pa se nadaljuje

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Med socialisti je bil po dvehurnem sestanku tajništva najbolj zgovoren predstavnik »levice« Signorile, ki je kritiziral način sklicanja »petstrankarskega vrha« ter vztrajal pri zahtevi, da vlada spremeni svoj gospodarski dekret.

Dokaj ostro so reagirali liberalci. Po seji svojega tajništva so izdelali poročilo, v katerem je rečeno, da so pripravljene razpravljati o morebitnih spremembah vladnega davčnega dekreta, toda samo pod pogojem, da se pod zahtevami davčnega značaja ne skrivajo drugačni interesi, ki bi bili vezani na predkongresno dogajanje. Zato mora vladna koalicija najprej preveriti svoj program.

La Malfa se predvsem boji vladne krize in svari pred njo. Plaši pa ga tudi državni deficit in poziva, da ga je treba zavezati z odločnimi ukrepi brez odstopanj od sprejetih večinskih programov. Socialdemokratsko tajništvo

pa meni, da je treba revidirati davčne odloke, vendar istočasno tudi uresničiti vladni program, ker trenutno ni pogojev za alternativne rešitve. V bistvu sta se še pred večernim srečanjem peticerice izoblikovala dva tabora: Craxi na eni in De Mita z La Malfa, Altissimom in Cariglio na drugi.

Včeraj se je oglasil tudi komunistični tajnik Occhetto. Na tiskovni konferenci je napadel vladno, češ da se igrača s smešnimi dvoboji, kar vodi italijansko demokracijo v farso. To fazo je treba premostiti z reševanjem stvarnih problemov družbe, kot je ravno davčni problem, ne pa z obravnavanjem takšnih vprašanj, kot je na primer De Mitova dvojna funkcija. Occhetto je veliko pozornosti posvetil zlasti socialistom. Pozval jih je naj se odločijo, na kateri strani hočejo biti. PSI ne more jahati dveh konjev, je poudaril komunistični tajnik, prišel je trenutek strategij, ki lahko privedejo do alternative.

Mafijec Calò odločno zavrača obtožbo pokola na vlaku 904

FIRENCE — Voditelj palermske mafije in blagajnik rimske mafijske celice Pippo Calò je na včerajšnjem zaslišanju spet zanikal, da bi bil kakorkoli vpleten v božični pokol na vlaku 904. Sodnikom je odgovarjal zelo mirno, očital pa jim je, da so ga v preiskovalnem delu procesa zaslišali samo enkrat. Pred njim je stopil pred sodnike misovski parlamentarec Massimo Abbatangelo, ki je obtožen sodelovanja pri pokolu, vendar se je osumljenec tokrat odločil za molk, kot dopušča zakon. Včeraj pa je pričal tudi bivši mestni redar Antonio Gamberale, ki naj bi Abbatangela in nekatere druge osumljence videl na nekem počivališču ob avtocesti sonca. Javni tožilec je prav včeraj predstavil sodnikom nove sodne akte na račun Abbatangela, ki bi jih sodniki lahko upoštevali na prihodnjih zasliševanjih, seveda če bo bivši parlamentarec pripravljen odgovarjati na vprašanja.

Na sliki (telefoto AP): Pippo Calò in Massimo Abbatangelo

Polemike med demokristjani in socialisti podobne prefinjenim šahovskim potezom

Kako in zakaj je prišlo do novega kriznega položaja v vladi? Dejstvo je, da se v italijanskem političnem življenju pozicije in ravnotežja med strankami spreminjajo iz dneva v dan. Neki odnos, ki se zdi danes nedotakljiv, se že naslednjega dne mimogrede zruši. Še pred nekaj dnevi so politični komentatorji govorili o trdnem dvovladju De Mita-Craxi, danes pa ju primerjajo psu in mački, ki bi se najraje raztrgala. Sedanji spopad spominja na komplicirano šahovsko partijo, ali bolje rečeno na šahovski brzoturnir med Craxijem in De Mito, pri čemer se pozicije na šahovnici tako hitro spreminjajo, da zunanji opazovalec in komentator težko dojemata vse taktične in strateške odtenke tega vratolomnega dvoboja.

Za boljše razumevanje te partije je treba pojasniti nekaj dejstev, ki nanjo neizbežno vplivajo. Prvo dejstvo je ofenzivna sindikata, ki je napovedal splošno stavko zaradi nasprotovanja vladni davčni politiki. Craxi se je ob tem nenadoma znašel med dvema ognjem. Na eni strani je vlada, do katere ima svoje obveznosti in v kateri ima tudi svoje ljudi, ki nosijo pomembne odgovornosti prav na področju gospodarske in davčne politike, kot sta ministra Amato in De Michelis. Na drugi strani pa je sindikat, ki se mu zlasti v tem trenutku silovite Occhettove ofenzive na dveh frontah - davčni in Fiatovi - ne more izneveriti in v katerem ima prav tako svoje

ljudi, kot sta Del Turco in Benvenuto, ki se ne strinjata z vladnimi davčnimi odločitvami.

Drugo odločujoče dejstvo je predkongresno vzdušje, ki je že močno okužilo italijansko politično življenje. Prvi bo na vrsti kongres KD in osnovna dilema, ki jo odpira, je trenutno ta, če bo De Mita ohranil dvojno funkcijo strankinega tajnika in predsednika vlade. Po zadnjih dogajanjih znotraj stranke se je nekako spet izoblikovala možnost, da bi znal De Mita ostati trdno zasidran na obeh sedlih. To pa je zadnja stvar, ki si jo Craxi želi.

Upoštevajoč ti dve dejstvi, bi se dalo sklepati, da se je socialistični tajnik odločil za brzo potezo donovnega zrahljanja odnosov v vladni večini in tako ustrelil proti davčni politiki vlade ter proti decembrskemu vladnemu odloku. S tem se je na nebu nad Palačo Chigi spet pojavila prikazen vladne krize.

Kako pa je na drugem bregu? Ministrskega predsednika in tajnika KD je Craxijeva poteza vznemirila in vznejevoljila. Če si KD ni smela in mogla dovoliti odstopanj od vladnih programov, kadar je šlo za razbeljeno razpravo in odločanje glede ukinitve tajnega glasovanja in odobritve finančnega zakona, kako si sedaj socialistični tajnik lahko dovoljuje odstopanja od vladnih programov glede davčne politike, se je glasno vprašal De Mita in

brzo odigral svojo potezo: pozval svojega antagonistu na soočenje.

Naslednja Craxijeva poteza pa je bila prav tako nagla in presenetljiva. Preko svojega zvestega glasnika Intinija je De Miti sporočil, da nima nobenega namena, da bi se v tej fazi z njim srečeval. S tem je dal razumeti ministrskemu predsedniku, kdo pravzaprav koga drži v šahu. Odgovor De Mite je bil briljanten. Na vrat na nos je sklical tajnike petih strank koalicije na posvet, da bi razčistili spore o davčni reformi ter spor med vlado in sindikatom in skušali s tem preprečiti splošno stavko. V tej De Mitovi potezi vidijo nekateri prefinjen načrt: kaj ko bi se z grožnjo o vladni krizi okoristil on sam. Kdo lahko ima v tem trenutku dejansko korist od morebitne vladne krize? Kdo drug, če ne on sam, ker bi s tem prišlo do odložitve kongresa KD in on bi še naprej ostal tajnik stranke relativne večine.

Craxija je seveda s tem postavil pred zahtevno dilemo: če bi ne pristal na srečanje petih, kot ni pristal na soočenje v dvoje, bi se avtomatično sprožila vladna kriza. Tega pa si ni mogel dovoliti.

Sinočnji vrh peticerice je delno zamašil luknje, ki jih je obstreljevanje med Craxijem in De Mito odprlo v vladnem ladijskem boku. Vladno krizo so zaenkrat preprečili. Šahovski brzi dvoboj pa s tem še ni končan.

DUŠAN KALC

Tudi v Jugoslaviji gripa na pohodu

BEOGRAD — Če je konec minulega tedna kazalo, da virus A-2 morda v Jugoslavijo ne bo prinesel epidemije gripe, pa je zdaj že jasno, da je le-ta že prispela. Virus, za katerega strokovnjaki trdijo, da ga že dolgo ni bilo v Evropi, ne obeta lahke in kratke sezone gripe.

V Jugoslavijo je prispel prej, kot je navada sodeč po izkušnjah zdravstvenih delavcev, zato je tudi upravičen strah, da bo dlje ostal. Gripa se namreč najhitreje in najlažje širi v šolah. Po podatkih zveznega zavoda za zdravstveno varstvo je Beograd za zdaj najbolj ogrožen. Več kot 5 tisoč prebivalcev tega mesta se je že »soočilo« z virusom.

Gripa še ni dobila razsežnosti epidemije v vsej državi. V Sloveniji, Črni gori in Makedoniji se prebivalstvo za zdaj še upira množični okužbi. Zdravstveni delavci zato opozarjajo, da je treba nujno sprožiti vse preventivne ukrepe. Eden takih je tudi cepljenje, četudi je treba vedeti, da ni vsemogočno - imunost ni trajna, virusa pa tudi ne zaustavi v celoti. Strokovnjaki predvidevajo, da bo sledila še ena epidemija v marcu. (dd)

Predsednik skupščine SRS o razmerah v Jugoslaviji Miran Potrč v deželni svet FJK Celovita pojasnila iz prve roke

TRST — Predsednik skupščine SR Slovenije Miran Potrč je bil včeraj dopoldne gost deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine. Najprej se je sestal s predsednikom Paolom Solimbergom in predsednikom deželne vlade Adrianom Biasuttijem, potem pa je načelnikom vseh političnih skupin in predsednikom komisij pojasnjeval ustavne spremembe v Jugoslaviji. Srečanju sta prisostvovala tudi prefekt Eustachio De Felice in jugoslovanski generalni konzul v Trstu Livio Jakomin.

Triurno uvodno poročilo predsednika Potrča in razprava, v katerih je sodelovala skoraj vsa v deželnem svetu zastopana raznobarnost, od komunističnega svetovaleca Uga Polija do listarskega Gianfranca Gambassinija (vprašal je, če se Jugoslavija namerava vključiti v Evropsko gospodarsko skupnost), je potrdila veljavo Solimbergovih uvodnih besed, po katerih deželno javnost živo zanimajo (zaskrbljenostjo opazovane) politične in gospodarske razmere v Jugoslaviji. In to iz dveh razlogov: ker obmejna dežela Furlanija-Juljska krajina želi stabilnega in gospodarsko zdravega sosedu, s katerim naj bi bila vezno tkivo v prihajajočih spremembah v Evropi.

Predsednik Miran Potrč je uvodoma orisal politične okoliščine, v katerih je potekala ustavna razprava, zatem pa zelo podrobno pojasnjeval posamične spremembe v ustavnem urejanju političnega in gospodarskega sistema, še posebej pa slovensko vztrajanje in uspevanje, da so bile ob nekaterih kompromisih že vnaprej izločene zamisli, ki niso mogle računati na slovensko soglasje.

Deželne svetovalce so zanimale predvsem novosti v gospodarskem sistemu in še posebej določila o pogojih vlaganja kapitala v jugoslovanska podjetja. V tem okviru so dregnili v nedvomno še ne do kraja domišljeno "ženitev tujega kapitala in na družbeni lastnini temelječega samoupravljanja". Zanimalo jih je tudi, ali so že jasni odnosi med dvema trgovskima delovni sila, ki jih ta liberalizacija prinaša? Očitno zahvaljujoč se v zadnjem času povečani pozornosti italijanskega in tudi lokalnega tiska in televizije dogajanjem v Sloveniji in Jugoslaviji, pa so poznavač prav zadnje dogodke (predsinočni zbor Slovenije, Slovenke demokratične zveze) povprašali, kakšne so prihodnje poti uveljavljanja politične različenosti: ali znotraj obstoječega modela ali pa je nujna legalizacija strank. Odgovor je bil v prid prvi možnosti, s pojasnilom, da seveda ni moč povsem izključiti tudi drugega prihodnosti.

Zanimalo so jih dejanske razmere Jugoslavije glede približevanja oziroma vključevanja v EGS oziroma Združeno Evropo in v čem je lahko njihova posredniška vloga. Potrč je odgovoril, da je v tem trenutku najpomembnejše ustvarjanje pogojev, da bi z razvito Zahodno Evropo sploh lahko enakopravno sodelovali: temu naj bi služila gospodarska reforma in nujno usklajevanje domačih z zahodnoevropskimi gospodarskimi standardi.

Zanimala jih je tudi usoda razprave o ukinitvi smrtnih kazni (odgovor: v predlogih za novo slovensko ustano je predvidena ukinitve), inkriminiranega člana 133. o kaznovanju zaradi verbalnih prekrškov (odgovor: člen ne bo odpravljen, bo pa zanesljivo tako spremenjen, da bo onemo-

Predsednik skupščine SRS Potrč (na desni stoječega predsednika skupščine FJK Solimberga) je predstavnikom političnih skupin govoril o ustavnih spremembah v Jugoslaviji (Foto Magajna)

gočal poljubno interpretacijo in zlorabe), in ali obstajajo možnosti, da bi iz varnostnih razlogov zaprli atomsko elektrarno v Krškem (odgovor: ni možnosti).

Razgovor je bil odkrit in raznovrsten; koristen pa tudi zato, ker je opozoril še na eno razsežnost dialoga med Jugoslavijo in deželami Zahodne Evrope: da bi lažje sodelovali, se morajo tudi razumeti, to pa pomeni razen gospodarske standardizacije tudi usklajevanje jezikovno pojmovnih standardov.

IGOR GRUDEN

Zaradi pomanjkanja snega turisti odhajajo Že desetine milijard lir škode

VIDEM — »Katastrofa, prava katastrofa. Poleti smo imeli probleme s pojavom cvetenja alg v Jadranskem morju, sadaj pa nas pesti pomanjkanje snega. To turistično leto je eno najslabših nasploh v zgodovini Furlanije-Juljske krajine«.

Tako se v bistvu izražajo turistični operaterji iz naše dežele, ki že dalj časa obupano zrejo v nebo v pričakovanju na sneg. Medtem že skušajo oceniti škodo, ki so jo doslej utrpeli zaradi pomanjkanja snega. Izračunati jo je sicer težko, vendar menijo, da dosega nekaj deset milijard lir. Zimska turistična sezona je tako v bistvu že kompromitirana v vseh petih turističnih središčih: v Forni di Sopra, Pincavallu, na Nevejskem sedlu, na Trbiškem ter v Arta Terme-Zoncolanu. Tradicionalne počitnice ob božičnih in novoletnih praznikih, ki zaradi visokega števila turistov zagotavljajo celotnemu sektorju velik finančni priliv, so bile letos prava katastrofa. Rezervacije v hotelih in drugih turističnih objektih je odpovedalo okrog 30 odstotkov gostov, kar se ni zgodilo nikoli v zadnjih desetletjih, odkar je turizem postal masovni pojav.

Tako stanje bo lahko kompromitiralo tudi napore deželne uprave, ki je z ustanovitvijo družbe Promotur krila dolgoročne raznih družb, ki upravljajo vlečne naprave in dala novega zagona podjetništvu goratih predelov. Začela je delovati v teku lanskega leta in rešila marsikateri problem predvsem v Forni di Sopra.

Pobočja Davosta v Forni di Sopra so kot bližnji vrhovi brez snega. Proge, ki so jih pripravili z umetnim snegom pa se niso dolgo ohranile zaradi previsokih temperatur.

Smučanje je sedaj možno edinole na progah v višjih predelih Pincavalle in Varmosta ter nad Nevejskim sedlom (na kaninskem ledeniku). Drugod je stanje naravno porazno. Tudi proge, ki so jih pripravili z umetnim snegom, kot v Forni di Sopra in Pian-

cavallu, se ni so obnesle zaradi previsokih temperatur, ki ne dovoljujejo njihovega vzdrževanja.

Vse pa še ni izgubljeno, menijo turistični operaterji, vendar pod pogojem, da bo sneg končno le zapadel.

V teku letošnjega leta: Iz Komna odlitki za Bosch

KOMEN — Med obetavnejše letošnje naložbene načrte sežanskega gospodarstva vsekakor sodi tudi projekt za usposobitev proizvodnje družine vztrajnikov magnetnega vžigalnika za ročne žage Bosch, v katere se je preko novogoriške DO Iskra Avtoelektrika vključil tudi njen komenski tozda Tovarne odlitkov.

Po besedah direktorja tozda Staneta Komela bodo na ta načina Komenci prišli do najnovejših svetovnih dosežkov v livarski tehnologiji. Kooperacija z Boschem namreč zahteva nakup novega vlivnega centra, obsekovalnika za obdelavo ter posodobitev kontrolne opreme. Za uvoženo opremo bodo morali zbrati 600 tisoč nemških mark, medtem ko jih bo ureditev novega manjšega obrata za to proizvodnjo veljala še nadaljnjih 700 milijonov dinarjev. V novem obratu, ki bo delal v treh izmenah, bo dobilo zaposlitev pet ljudi, proizvodnja pa bo morala po pogodbi steči najkasneje v zadnji tretjini letošnjega leta.

JANEZ ODAR

Na Gorenjskem lani cepili 247 ljudi zaradi stekline

KRANJ — »Žal mnogi še vedno ne jemljejo resno opozorila o steklini, boleznih za katero ni zdravil«, pravi zdravnik dr. Marija Seljak iz anti-rabične ambulante Zavoda za socialno medicino in higieno Gorenjske.

V teh dneh so znani podatki o delu zaposlenih v tem zavodu v minulemu letu. V antirabični ambulanti so lani porabili 928 doz uvoženega cepiva proti steklini. Cepili so 224 ljudi, ki so bili kakorkoli v stiku z obolelimi živalmi. Preventivno so cepili še 23 posameznikov - lovcev, veterinarjev, izkozevalcev, ki imajo največ opravkov pri zatiranju stekline.

Septembra 1988 je steklina ponovno, v drugem valu, začela svoj pohod po petih gorenjskih občinah. Po podatkih antirabične ambulante so bili lani pri preprečevanju te bolezni najprizadevnejši v škofjeloški občini. Od tam so poslali v viruloški laboratorij 202 živali, steklino pa so ugotovili pri 78 lisicah, 2 psih, 3 jaz-

becih, 2 mačkah, pa še pri ovci, srnjaku, dihurju in dveh kunah.

Z območja kranjske občine so poslali v pregled 113 živali, bolezen pa so potrdili pri 40 lisicah, psu, dveh mačkah in ovci.

Iz tržiške občine so od 31 živali ugotovili viruse gozdne stekline pri 9 lisicah, jazbecu in konju. Kaže, da v tej občini steklina že pojenjuje, saj so bolezen pri živalih zadnjič odkrili oktobra lani.

Odgovorni za preganjanje stekline so za zdaj nekoliko manj storili v jesiški občini, od koder so poslali v pregled 29 živali, bolezen pa so odkrili pri 3 lisicah, jazbecu in mački.

Najnevarnejši obseg pa je po prvih ugotovitvah steklina dosegla v radovljiaški občini. Na kontroli so bile 104 živali, steklino pa so potrdili pri 22 lisicah, ovci, dveh srnah in 6 govedih. Tudi kobila, pri kateri so že letos odkrili steklino, je iz kraja, kjer je zbolelo za to boleznijo največ govedi.

MIRKO KUNŠIČ

Kdaj plovilo za učinkovito čiščenje morja?

PORTOROŽ — Delavci koprškega Hidra so predstavnikom turističnega gospodarstva in treh obalnih občin predstavili načrte o tem, kako naj bi se v prihodnjih letih bistveno bolje opremili, predvsem pa kupili primeren plovilo, s katerim bi se lahko dovolj učinkovito postavili po robu morebitnemu onesnaženju morja.

K takemu »preporodu« idej in načrtov o nujnosti ustrezne službe za čiščenje morja je pripomoglo poletno cvetenje morja, ki je dodobra razgalilo, kako nemočna je pravzaprav organizacija. Koprski Hidro je izredno slabo opremljen, pa še to gre v veliki meri za neustreznost in že zdavnaj dotrajano opremo in naprave. Proti prekomernemu cvetenju so se poleti borili, kakor so vedeli in znali, vendar brez večjih uspehov. Kaj bi bilo, če bi prišlo do kakšnega resnejšega onesnaženja, na primer do večjega izlita nafte (kar bi se lahko kaj kmalu zgodilo, saj je Tržaški zaliv vse bolj poln čezoceank), o tem si lahko zdaj samo mislimo.

V portoroški marini so tako delavci koprškega Hidra predstavili plovilo, ki bi bilo opremljeno s posebnimi zavesami in linami v trupu, skozi katere bi v barko (največ 20 metrov dolgo) pritekalo onesnaženo morje, posebne ščetke in »glavniki« pa bi dokončno počistili nesnago, ter razmeroma čisto vodo puščali nazaj v morje. Tako opremljena ladja, ki bi bila primerna tako v primeru razlita nafte in drugih podobnih snovi, alg ali trave, naj bi bila sposobna čistiti morje tudi, ko bi bilo le-to razburkano (menda dokler valovi ne presežejo enega metra). Plovilo bi po sedanjih cenah stalo okoli štiri milijarde dinarjev, ki bi jih poleg vodne skupnosti pomagalo zbrati tudi turistično in drugo zainteresirano gospodarstvo.

Kako priti do plovila, za zdaj na Obali natančno še ne vedo.

Na voljo sta dve možnosti - da bi tako ladjo uvozili (tako bi prišli prej do nje), ali pa bi jo izdelali doma (za kar se je menda že ponudila ladjedelnica s Korčule) in bi bilo potem potrebno uvoziti samo opremo za čiščenje.

Odločitev bodo morali sprejeti v kratkem - v začetku prihodnjega leta, kajti domači ladjedelci bi potrebovali vsaj eno leto za gradnjo plovila. To pa tudi pomeni, da prihodnje leto tega plovila ob slovenski obali še ne bodo imeli.

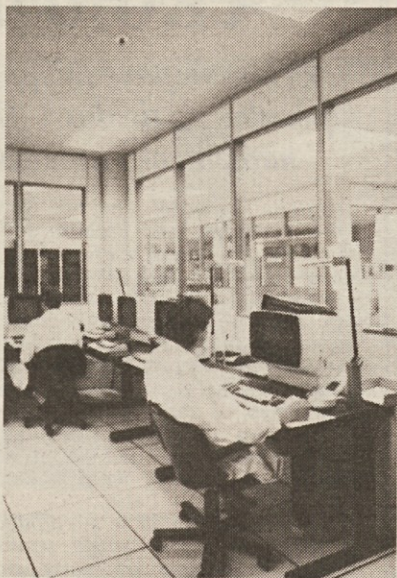
B. Š.

Informatica FVG se je preimenovala v INSIEL

»Po poldrugem desetletju delovanja smo daleč presegli deželni okvir«

»Informatica per il Sistema degli Enti Locali p.A.« (Informatika za sistem krajevnih uprav d.d.) ali s kratko INSIEL — tako se bo odslej uradno imenovala javna delniška družba iz skupine IRI-FINSIEL, ki je bila leta 1974 v Trstu ustanovljena kot Informatica Friuli-Venezia Giulia. Izrazito krajevno oziroma deželno uokvirjen naslov je v petnajstih letih delovanja in razvoja tega visoko specializiranega podjetja — ki deluje na področju proizvodnje in upravljanja »softwara« za informatske sisteme krajevnih javnih uprav — postal pretesen za dejanske razsežnosti njegovega delokroga, tako v ozemelskem kot v poslovnem smislu. Skupščina delničarjev se je zato decembra lani odločila za spremembo poimenovanja družbe, ki je tačas v postopku na tržaškem sodišču.

Gre za spremembo, h kateri je bila družba kljub nekaterim — lahko bi rekli sentimentalnim — pomislekom prisiljena zaradi vsedržavnega značaja in okvira svoje dejavnosti, s katero se po obsegu poslov, po ravni zaposlenosti in po dohodku uvršča med prvih deset tovrstnih podjetij v Italiji. V potrdilo naj navedemo tri temeljne podatke, ki sta jih na včerajšnji tiskovni konferenci posredovala predsednik družbe odv. Sergio Bertossi in njen pooblaščen upravitelj oziroma generalni direktor inž. Sergio Brischì: z več kot 500 v veliki večini univerzitetno izobraženimi zaposlenimi (katerih število narašča z letno stopnjo od 40 do 50 novih zaposlitev) in z več kot 900 odjemalci oziroma porabniki v vseh italijanskih deželah, ustvarja danes podjetje posle v vrednosti, ki presega 50 milijard lir letno. Za boljše razumevanje teže in pomena takih

razsežnosti v industriji softwara, sta predstavnik INSIEL navedla podatke, da izmed približno 3500 družb, ki delujejo na tem področju v Italiji, le 25 podjetij presega 200 zaposlenih, medtem ko jih samo 31 uresniči posle za več kot 20 milijard vrednosti letno.

Skrivnost take ekspanzije, ki je v zadnjih petih letih celo podvojila obseg podjetja, je nedvomno iskati v inteligentni odločitvi o visoki specializaciji proizvodnje in v velikih investicijskih prizadevanjih na raziskovalnem področju. Prav tem so se pri podjetju še posebej posvetili v lanskem letu, ko so izvedli pozorno revizijo poslovne strategije in notranje organiza-

cije dela, da bi ju čimbolj prilagodili potrebam vlaganja v nove projekte in širjenja svoje navzočnosti na italijanskem tržišču.

Prva posledica te revizije je bilo povečanje in pospešitev vlaganja v raziskovanje, in sicer v dveh osnovnih smereh: za razvoj novih tehnologij in novih proizvodov. Tehnološka inovacija je namenjena tako notranjemu proizvodnemu procesu kot načinu uporabe tehnologij pri odjemalcih, pri čemer je glavna skrb namenjena tako imenovani industrializaciji (ali inženirizaciji) softwara. To pa v preprosti besedah pomeni prizadevanje za čim večji izkoristek softwara, za uresničevanje možnosti prilagajanja in ažuriranja ter povečevanja ekonomičnosti vzdrževanja informatskih sistemov, v katere so (ali še bodo) krajevne javne uprave investirale ogromna finančna sredstva.

Današnji industrijski način proizvodnje informatskih sistemov omogoča tudi majhnim ustanovam dostop do njih in hkrati uvaja enoten in uravnotežen sistem informatizacije po vsem državnem ozemlju. Po drugi strani pa pri proizvodni samem vodi v poenostavljanje njegove uporabe, kar istočasno povečuje stopnjo izkoriščenosti in s tem ekonomičnosti sistemov.

Leto 1989 bo leto »uporabnika št. 1000« — so včeraj poudarili predstavniki INSIEL — hkrati pa bo to tudi leto začetka delovanja pokrajinskih informatskih polov in odprtja urada v Rimu, preko katerega bo steklo tesnejše sodelovanje s finančno družbo FINSIEL in z ostalimi 13 sorodnimi družbami matične skupine IRI. (vb)

Na sliki: SIAR, informacijski sistem deželne uprave FJK.

Furlani zahtevajo avtonomijo videmskega centra

Deželni sindikati za ohranitev enotne strukture observatorija

Začetek parlamentarne razprave o reformi Tržaškega geofizikalnega eksperimentalnega observatorija, enega najbolj prestižnih znanstvenih ustanov v naši pokrajini, je žal sovpadel tudi z ofenzivo nekaterih furlanskih krogov, ki bi hoteli to ustanovo razbiti na dve — s tem, da bi priznali popolno avtonomijo videmskemu seizmološkemu centru, ki je doslej deloval v okviru tržaškega observatorija.

Furlanska zahteva — in seveda takojšnji odklonilni odgovori iz Trsta — so dali povod že običajnim polemikam Trst-Videm, v katerih vsakdo vleče na svojo stran, ne da bi se pri tem vprašal, katera je najbolj ustrezna rešitev z vidika funkcionalnosti dela observatorija. Kot se pogosto dogaja, ko se politiki kregajo, je trezna beseda prišla iz sindikalnih vrst v dokaz, da so prav sindikati pogostoma tisti forum, v katerem so kampanilistične težnje še najmanj prisotne, vsekakor pa ne prevladujejo. Deželni sindikati uslužbencev na področju raziskav so namreč zavzeli enotno stališče v prid ohranitve enotnosti strukture tržaškega observatorija, v okviru katerega se lahko videmski center razvija in krepi.

Svoje stališče so deželna tajništva CGIL, CISL in UIL posredovala parlamentarcem iz naše dežele, načelnikom vseh svetovalskih skupin v deželnem svetu in vsedržavnim tajništvom sindikatov raziskovalcev. V posebnem pismu poudarjajo, da pomeni zakonski osnutek, ki ga proučuje parlament, pomembno izhodišče za kvaliteto in kvantitetno znanstveno rast observatorija, ki jo je prav pomanjkanje ustreznih zakonodaj doslej zaviralo. Prav zdaj, ko gre parlamentarni iter h koncu, pa je potrebna največja enot-

nost in homogenost stališč vseh deželnih političnih sil, da se tej ustanovi zagotovita ustrezno mesto v vsedržavnem prostoru in primerna finančna podpora. Munalistične težnje, po katerih naj bi sedanji videmski seizmološki center ločili od tržaškega observatorija, nimajo nobene resne osnove in so zato po mnenju sindikatov le škodljive.

Sindikati sicer poudarjajo, da bo moral zakon o reformi observatorija zagotoviti možnost operativne avtonomije in rasti vseh znanstvenih struktur, ki delujejo v okviru observatorija, in torej tudi videmskemu centru, ki pa bo lahko ovrednoten le v širšem okviru reorganizacije ustanove. Vsaka druga rešitev bi utegnila škodovati dosežkom naporom za razvoj te znanstvene ustanove ter upočasniti parlamentarni iter zakonskega predloga o reformi observatorija. Sindikati zato zahtevajo od deželnih parlamentarcev, naj se angažirajo v tej smeri.

Priraja jih Združenje Italija-SZ

Tečaji ruščine in kitajščine

V ponedeljek, 16. t. m., se bo začel eksperimentalni tečaj kitajščine, ki ga skupaj z dvema intenzivnima tečajema ruščine prireja Združenje Italija-SZ.

Za informacije in vpisovanja naj se zainteresirani obrnejo na sedež združenja, Ul. Torrebiana 13 (tel. 60158), vsak dan od 17. do 20. ure, ob sobotah pa od 10. do 12.

Veliko predlogov za premagovanje krize

Srečanje gradbenikov s pokrajinsko upravo

Že skoraj dve leti je preteklo od trenutka, ko je pokrajinska uprava skušala sestaviti skupno listino o sodelovanju z gradbenimi podjetji v naši pokrajini. Cilj pobude je pospešiti krajevno gradbeno dejavnost, ki je že dalj časa v globoki krizi, tudi oziroma predvsem v sodelovanju z pokrajinsko in občinskimi upravami, seveda v skladu z njihovimi zakonskimi možnostmi. 13. novembra preteklega leta so predstavniki podjetnikov (od Zveze industrijcev pa tja do obrtnih združenj ter sindikalne organizacije) podpisali na Pokrajini osnovni sporazum. Po tem datumu naj bi stekel postopek dokončnega dogovora z občinskimi upravami.

Na pobudo predsednika Pokrajine Crozzolija je bila sklicana za včeraj seja, katere so se ponovno udeležili predstavniki delodajalcev in sindikatov, za krajevne uprave pa le župan Švab in odbornik Tuta sta potrdila sklep občinskih odborov in predlagala, da se pospešijo stiki z ostalimi upravami, ki — kot kaže — načelno ne nasprotujejo pobudi.

Predstavniki delodajalcev so dali s svoje strani tudi konkretne predloge, kako bi vso zadevo vendarle premaknili z mrtve točke, in nazorno prikazali primere, kako postopajo javne uprave v drugih pokrajinah. Tajnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Kalan je predlagal, da bi uprave, ki se strinjajo s predlogom, začele nemudoma izvajati že sprejete obveze.

V zaključku seje je predsednik Pokrajine Crozzoli obvezal, da bo v najkrajšem času sprejel vse ukrepe, da bi prišlo do dokončne sklenitve medsebojnega dogovora. O posrednosti dogovorov bo obvestil prizadete predstavnike gradbenih podjetij in sklical ponovno sejo. (mž)

občine, ki so bile zastopane na seji. Med diskusijo je prišlo do raznih stališč in izmenjave mnenj. Župan Švab in odbornik Tuta sta potrdila sklep občinskih odborov in predlagala, da se pospešijo stiki z ostalimi upravami, ki — kot kaže — načelno ne nasprotujejo pobudi.

Predstavniki delodajalcev so dali s svoje strani tudi konkretne predloge, kako bi vso zadevo vendarle premaknili z mrtve točke, in nazorno prikazali primere, kako postopajo javne uprave v drugih pokrajinah. Tajnik Slovenskega deželnega gospodarskega združenja Kalan je predlagal, da bi uprave, ki se strinjajo s predlogom, začele nemudoma izvajati že sprejete obveze.

V zaključku seje je predsednik Pokrajine Crozzoli obvezal, da bo v najkrajšem času sprejel vse ukrepe, da bi prišlo do dokončne sklenitve medsebojnega dogovora. O posrednosti dogovorov bo obvestil prizadete predstavnike gradbenih podjetij in sklical ponovno sejo. (mž)

Podatki novega biltena tržaške Občine kažejo na pozitiven demografski trend

Vse kaže, da se je demografski padec v tržaški občini nekoliko zaustavil. Lani se je v Trstu rodilo namreč 11,7 odstotka otrok več kot leta 1987 (do konca novembra se je lani v Trstu rodilo 1412 otrok, v letu 1987 pa se jih je rodilo skupno 1264). To je najpomembnejši podatek, ki ga ponuja nov bilten Službe za statistiko Občine Trst, ki je začel izhajati ta mesec. Po nekaj letih, ko na Občini niso več objavljali statističnih pregledov, sta odborništvu za demografsko službo in splošno tajništvo spodbudili izhajanje novega mesečnega biltena.

Drobno brošuro, ki jo bodo v prihodnje obogatili z novimi podatki in informacijami, sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila odbornik za splošno tajništvo in statistično službo Gianfranco Bettio ter odbornica za demografsko službo Luisa Nemez. Kot je povedal Bettio, bilten sodi v okvir širše pobude, da bi ustanovili neke vrste »demografski observatorij«, ki bi preučeval statistične podatke in nudil informacije tako javnim ustanovam kot sredstvom javnega obveščanja in zasebnikom (podjetnikom na primer). Od vseh statističnih podatkov, ki bi bili zanimivi za javnost, pa so izbrali demografske podatke, je povedal Bettio, ker je v Trstu opazovanje demografskega trenda zelo pomembno zaradi družbenih in zemljepisnih značilnosti našega mesta ter zato, ker je Trst v mnogih ozirih vzorec bodoče italijanske družbe (na primer zaradi visokega števila ostarelih in razvitega terciarnega sektorja). Medtem ko prebivalstvo na vsedržavni ravni narašča vsako leto za po-

vpredno dve rojstvi na tisoč, pa v Trstu beležimo zelo visok demografski padec: vsako leto se število prebivalcev zmanjša za povprečno en odstotek (novembra 1987 je Trst imel 237.289 prebivalcev, konec novembra 1988 pa 235.149).

Kot je mogoče razbrati iz komaj objavljenega biltena, pa kažejo statistike iz zadnjega leta na nekatere pozitivne trende. Če je srednja starost Tržčanov še vedno zelo visoka, in sicer 45 let, ter če so osebe v starosti med 65. in 69. letom najštevilnejše (okrog 3 tisoč tržaških prebivalcev se je rodilo leta 1927, samo 1264 pa leta 1987, medtem ko je na deset otrok med 0 in 15 leti 24 ostarelih nad 60. letom starosti), pa se je v zadnjih letih zmanjšalo število tistih, ki so zapustili Trst, nasprotno pa se je rahlo povišalo število priseljencev. Na ta način je mogoče ugotoviti, da je razlika med izseljenci in priseljenci 5,12 odstotka (kar pomeni 0,6 tisočinke prebivalcev več). Število je res še zelo nizko in mogoče ne more napovedovati resničnega demografskega trenda (ki je odvisen od več dejavnikov). Pozitivni pa so tudi podatki o številu porok: v letu 1988 je bilo namreč 23,4 odstotka več civilnih porok in 4,2 odstotka več cerkvenih porok. Ali pomeni porast porok, da imajo mladi več zaupanja v bodočnost in da verjamejo tudi v bodočnost Trsta (kar bi lahko pozitivno učinkovalo tudi na število rojstev)? Na to vprašanje bo mogoče odgovoriti šele v prihodnjih letih. Na koncu pa naj zabeležimo še zadnji »presenetljiv« podatek, namreč ta, da se je v zadnjem letu rodilo precej več dečkov kot deklic (742 proti 670). (bg)

pismo uredništvu - pismo uredništvu - pismo uredništvu

Kdo naj reši šolo »D. Kette«?

Spoštovani

pišem vam v zvezi s člankom »Šoli D. Kette grozi zaprtje«, ki ste ga objavili 9. januarja 1989. Za pisanje sem se odločila, ker sem mama petletnega otroka, s katerim prebivam v Ulici Giulia, se pravi v strogem mestnem središču in ob času predpisa se še vedno nisem odločila, kam bom vpisala otroka v prvi razred osnovne šole.

Iz geografskega vidika bi mi bilo najbolj praktično (in tako bi bilo tudi prav), da bi se odločila za šolo Dragotin Kette. S tem v zvezi smo bili starši otrok iz neposredne okolice tudi sklicani na seštevke, da bi nas prepričali o pravilnosti te izbire. Znašli smo se na šoli, ki jo sestavlja en sam in edini peti razred, ima svojo učilnico v prvem nadstropju, tako da se razločno sliši ropotanje vozil in v njej verjetno cel dan gori luč. Ko izstopiš iz poslopja pa se znajdeš direktno na cesti, se pravi — niti majhnega dvorišča ni. Svojemu otroku, ki itak prebiva v mestnem stanovanju in je v stiku z naravo samo občasno, si res ne upam vsiliti še dodatnih štirih ur v takem okolju. Vsekakor bistveni problem je dejstvo, da bi svojega otroka vpisala na šolo, ki naj bi jo v najboljšem primeru sestavljajo 6 učencev!

Zelo dobro se spominjam svojega prvega šolskega dne kot veliko doživetje; prvič sem vstopila v zgradbo, kjer je bilo pet učilnic v vrsti. Spoznala sem svoje sošolce, vrstnike in si (normalno) jemala za zgled in nestrpno pričakovali čim, da bom nekoč tako velika kot »tisti iz pete-

ga razreda«, kjer so na tablo pisali nerazumljive račune z drobnimi pisavo.

Se vam zdi, da je 6 prvošolčkov šola? Bi vi vpisali v to »šolo« šestletnega otroka, ki zapušča vrtec, kjer je bil v družbi z 20 vrstniki in prvič vstopa v institucijo, ki naj bi bila zrcalo družbenega življenja? V njej naj bi si otroci prisvojili potrebno znanje in instrumente, ki naj bi mu pomagali, da se vključi v skupino, v družbo.

Zaradi vseh teh razlogov me je trditve, ki zaključuje zgoraj omenjeni članek, da smo »starši odločilen dejavnik za rešitev te šole«, dejansko užalila in je ne sprejemam.

Kot mati je bila name zvrnjena odgovornost za rešitev mestne osnovne šole. Sedaj pa jaz kličem na odgovornost vse organe, odbore in organizacije, ki naj bi skrbeli za kvaliteto in racionalno rast naše šole. Sprašujem se, kaj sploh počenjajo slovenski funkcionarji in predstavniki na proveditoratu in v drugih šolskih telesih.

Ko sem obiskovala višjo šolo, sem se začela ukvarjati s problemi naše šolske institucije in takoj ugotovila, da gre predvsem za veliko demotivacijo, nedozetnost in nesposobnost profesorjev in predvsem ravnateljev, ter za absolutno pomanjkanje politične volje, da bi se stvari rešile.

Danes, ko se vracam v šolski sistem kot mati, se mi zdi, da se je situacija še poslabšala. Še vedno sem v dvomu, kam bom svojega otroka vpisala v osnovno šolo, saj se bojim, da bi padel v roke nesposobnemu učitelju (za to sem že

večkrat slišala), na naših celodnevnihi šolah ni integrativnih dejavnosti itd.

Danes, leta 1989, ni mogoče in ni prav, da naše šolske oblasti samo apirajo na narodno zavest staršev, da rešimo šolo. Prosim vas, mene nič ne briga, koliko slovenskih šol imamo. Zanima me in zahtevam, da moj sin obiskuje kvalitativno in dobro slovensko šolo, ki je družbeno napredna in moderna. To je moja prva skrb. In to mora postati prva skrb celotne naše skupnosti. Sprašujem se, če je res tako težko pomisliti na to, da v skoraj vsaki družini delata tako oče kot mati. Zakaj ne poskrbimo za celodnevno šolo v bližini mestnega središča? Zakaj ne usposobimo in zaposlimo naše nezaposlene učitelje z uvedbo dodatnih dejavnosti, kot so lahko likovna in glasbeno vzgoja, razni laboratoriji, animacija, informatika itd. Prenekateri starši bi bili pripravljeni vse to doplačati. Mi — naša skupnost, naši organi vsega tega niso sposobni, raje vračajo krivdo na starše, ki se znajdejo same in razorožene.

Na koncu bi rada prenesla moje razmišljanje iz osebnega nivoja na raven celotne skupnosti. Nam ne sme biti vseeno, kakšno šolo imajo naši otroci. Oni so namreč naši bodoči voditelji, intelektualci, ravnatelji gledališč, predsedniki in uslužbenci ustanov, tvrdk, organizacij. Oni so bodočnost naše manjšine, naši bodoči politični predstavniki in tisti, ki se bodo naprej borili za demokratizacijo našega prostora. V teh stvareh, v skrbi za kvaliteto rast naših ljudi vstrec s svetovnim družbenim razvojem, res si ne smemo dovoliti ozkoglednosti.

Danijela Birs

Zimovanje tržaških tabornikov

RMV-jevci na Rogli

Prišel je zimski čas in naše delovanje se prilagodi temu, kar nudi zimska narava — snegu in smučanju. Letos je bilo snega bolj malo, toda nič zato. Vsi smo zimovanje nestrpno pričakovali; zato smo se nanj pogumno pripravili in odpravili. Podali smo se na kar oddaljeno Roglo, smučarski center na Pohorju, od 26. decembra do 2. januarja; najeli smo avtovos in v par urah, ob obvezni spremljavi petja, vendar dosegli cilj. Namestili smo se v koči Jelka v bližini smučišča. Pred odhodom skoraj nismo upali, da bomo smučali, toda sreča se nam je, tako kot lani, nasmehnila. Sedežnica in vlečnice so delno obratovala in to je bilo dovolj, da smo lahko ves teden smučali. Tu pa tam smo preizkušali svojo spretnost v zaviiranju, da smo se izognili kakemu kamnu.

Zimovanje smo hoteli izkoristiti za razvedrilo in smučanje in tudi zato, da se med sabo kaj pomenimo. Tu smo imeli čudovito priloznost, saj je bilo skupaj zbranih 32 starejših članov. En večer smo namenili urejanju krojev, v glavnem širivanju članskih trakov in drugih 10 oznak. Drugi večer smo posvetili pogovoru o delovanju po družinah, izvajanju in vodenju sestankov. Razvila se je zanimiva diskusija, med katero so člani lahko izrazili

svoje težave, svoje izkušnje in prišli na dan z zanimivimi predlogi. Zdi se mi, da je iz vsega tega izstopala volja po resnem izvajanju taborniškega programa in po globljem izpopolnjevanju tako vodnikov kot ostalih članov organizacije. Predmet tretje »gozdne šole«, ki smo ji sledili z velikim zanimanjem, je bilo vzdrževanje smučni, turne smuka. Igor nam je svetoval, kako naj mažemo smučni in vezi, kako se uporabljajo turne smučni, katere so posebnosti pancervej za navadno ali turno smuko in čevljev za plezanje po skali, nas opozoril na nevarnost snežnih plazov itd. Resnemu delu programa sta vedno sledila družabnost in petje.

In, kot da bi trenil, že je bil 31. december — zadnji dan v letu 1988. Teden je minil tako hitro, da smo bili sami presenečeni.

V zadnjih dveh dneh so se nam pridružili še nekateri člani in prijatelji, tako da smo vsi skupaj preživeli zadnje trenutke v starem letu ter v veselju, upanju in medsebojnem prijateljstvu stopili v leto 1989. Že v enem tednu smo preživeli res čudovite trenutke; med sabo smo si z vsem srcem voščili mnogo takih in še lepših zimovanj, taborov in skupnih doživetij.

VLASTA JARC

Zahteva krajevnega rajonskega sveta Za revizijo urbanističnih načrtov na Zahodnem Krasu

Zahodnokraški rajonski svet si bo prizadeval za revizijo podrobnih urbanističnih načrtov za Križ, Prosek in Kontovel in zahteval od občinske uprave nova zazidljiva področja v teh treh vaseh. To je verjetno osrednja obveza v delovnem programu tega izvoljenega telesa, ki so ga z veliko večino glasov odobrili na sredini seji, na kateri je tekla beseda tudi o nekaterih drugih perečih problemih in težavah tega območja, kateremu tržaška Občina v zadnjih letih resnici na ljubo ni posvetila prevelike pozornosti. Program je v bistvu sinteza predlogov novega predsednika, socialista Renata Busettija, in programskega dokumenta, ki ga je oblikovala komunistična svetovalska skupina.

Predsednik je v začetku svojega poročila spregovoril tudi nekaj besed v slovenščini ("v znak spoštovanja do svetovalcev slovenske narodnosti") in napovedal, da bo njegova glavna skrb ohraniti in še bolj utrditi omikano in miroljubno sožitje med tukaj živečimi Italijani in Slovenci. Na drugo mesto pa je uvrstil nujnost, da Občina čimprej prizna rajonskim svetom vse izvršilne pristojnosti, ki jim pripadajo v skladu z zakonom in z občinskimi pravilnikom o delovanju teh izvoljenih organov. Program, kot že rečeno, postavlja na prvo mesto zahtevo po reviziji urbanističnih planov za Križ, Prosek in Kontovel in po razširitvi zazidljivih območij v teh krajih, ki doživljajo zaskrbljujoč demografski padec. Posebno v Križu in na Proseku bo treba preurediti cestne povezave, spodbuditi izpeljavo greznega in metanskega omrežja, posodobiti pomanjkljivo javno razsvetljavo ter okrepiti javno telefonsko službo s postavitvijo novih govornic. Ob vhodu v vasi bo treba postaviti dvojezične table, v občinskih izpostavah v Križu in na Proseku pa bo morala občinska uprava namestiti tudi osebje z znanjem sloveščine, ki je sedanji uradniki ne obvladajo.

Rajonski svet si bo tudi prizadeval za okrepitev avtobusnih zvez z mestom in z okoliškimi občinami ter spet postavil zahtevo po uvedbi avtobusne povezave s katinarsko bolnišnico. Na področju zdravstva bo posegel za odprtje lekarne v Križu in preveril možnosti za gradnjo doma za ostarele in onemogle na Zahodnem Krasu. Zavzel se bo za odprtje občinskega rekreatorskega centra v Naselju sv. Nazarija in za preureditev tistega v Križu. Na športnem področju bo pozorno sledil postopku za načrtovano razširitev kriškega nogometnega igrišča in podprl načrt ŠD Kontovel, ki se zavzema za gradnjo pokrite telovadnice. Rajonski svet bo tudi spet proučil vprašanje namembnosti bivšega begunskega naselja na

Božjem polju, ki je trenutno še last deželne uprave.

Komunist Štoka se je med razpravo, ki se je dejansko omejila na dialog med predsednikom in KPI, kritično obregnil ob nedavno izjavo nove občinske odbornice za decentralizacijo Pittonijeve. Ta je v nekem intervjuju namignila na možnost združitve zahodno in vzhodnokraškega rajonskega sveta v en sam kraški rajon, z utemeljitvijo, "da na Zahodnem Krasu živi samo nekaj tisoč ljudi in da zato njegove probleme ne gre npr. istovetiti s problematiko Sv. Ane, kjer živi 30 tisoč ljudi". Specifiko nekega rajonskega sveta ne gre na noben način tolmačiti s številom prebivalstva, je dodal

Štoka, ki je spomnil na delo, ki ga je v pretekli mandatni dobi opravil "majhen" zahodnokraški rajonski svet.

Komunistična skupina je v sredo predložila resolucijo, ki obsoja oskrumbe kriškega obeležja NOB, ostalih spomenikov na Tržaškem in tudi fojbe. Gre za vandske akcije z istim predznakom in ki imajo namen žaliti slovensko prebivalstvo in preprečiti sožitje ter sodelovanje med tukaj živečima narodoma. Zahodnokraški komunisti pozivajo predsednika Busettija, naj glede tega poseže pri pristojnih varnostnih telesih in tudi pri tržaškem županu z zahtevo, naj oskrnjene spomenike in obeležja očistijo na stroške občinske uprave. (st)

Drevi vrh tržaške koalicije

Pokrajinski tajniki strank, ki vodijo tržaško Občino in Pokrajino, bodo na drevinjem sestanku, proučili številne težave, ki v tem trenutku pestijo upravno koalicijo. Beseda bo tako tekla o mestnem prometu in o načrtu za delno privatizacijo smetarske službe, tajniki strank pa bodo gotovo razpravljali tudi o sklepu deželnega nadzornega odbora, ki je pred kratkim izničil vse odborniške resorje na Pokrajini. V ponedeljek se sestane pokrajinska skupščina in še ni jasno, kako misli koalicija rešiti vprašanje podpredsednika Pokrajine, ki je dala povod za polemike in za potezo nadzornega odbora. Končno bo na dnevnem redu danšnjega srečanja tudi vprašanje razdelitve predsedniških mest v nekaterih pomembnih javnih ustanovah, posebno Sklada za Trst, KZE in Konzorcialnega podjetja za prevoze.

Komunistični tajnik Costa se je v zvezi z drevinjem sestankom izdal tiskovno noto, v kateri podčrta, da se je koalicija spotaknila ob prvih težavah, kar jasno priča o hudih političnih združbah med zavezniki in tudi znotraj posameznih strank. Costa se sprašuje kakšne kriterije bo koalicija zagovarjala pri imenovanju, oziroma izvolitvi predsednikov pomembnih ustanov: ali bosta prevladali strokovnost in sposobnost posameznika, ali pa bodo upravitelji ubrali staro in že tolikrat preizkušeno pot strankarske lotizacije.

Zaradi slovenskih člankov v biltenu

Gambassini se je obregnil ob deželni tiskovni urad

Deželni svetovalac Gambassini je očitno z leti postal "strokovnjak" za manjšinska vprašanja in to svoje "strokovno znanje" izpolnjuje posebno v tej zakonodajni dobi, saj ni še izgubil priložnosti za izkazovanje svoje skrajno nacionalistične, predvsem pa izrazito protislovenske usmerjenosti. Tokrat se je predstavnik Liste za Trst obregnil ob tiskovni urad deželne vlade in posebno ob njegovo publikacijo »Regione cronache«, ki je z novim letom začela objavljati tudi članke iz jugoslovanskega, posebno iz slovenskega časopisa in to tudi v sklopu sodelovanja znotraj delovne skupnosti Alpe-Jadran. Deželni tiskovni urad prevaja v italijansko le pomembnejše članke in predvsem tiste, ki zadevajo našo deželno stvarnost, oziroma obmejno sodelovanje, na ostale pa dnevno opozarja le s prevodi naslovov. Tiskovni urad je na željo tega ali onega deželnega svetovalca vsekakor takoj pripravljen prevesti vsak članek v slovenščino.

Gambassiniju pa to ni po godu, zato je naslovil na predsednika deželnega odbora Biasuttija nujno interpelacijo, v kateri ga uvodoma sprašuje, ali odgovarja resnici, da so objavljane slovenske članke spodbudili slovenski deželni svetovalci Bratina, Brezigar, Budin in Tersar. Gambassini se tudi boji, kot pravi v interpelaciji, da pomeni ta zadeva uradno uvedbo dvojezičnosti pri poslovanju deželne uprave, tudi zato, ker po njegovem mnenju pomeni objavljanje teh člankov norčevanje iz tistih deželnih svetovalcev, ki ne razumejo slovenščine. Pri tem pa Gambassini "pozablja", da lahko tudi on v vsakem trenutku zahteva prevod omenjenih člankov. To pa ga očitno ne zanima.

Uprava občine Milje v ognju kritik CGIL

Miljska občinska uprava z vso naglico izgublja sloves dobre uprave, ki si ga je pridobila zaradi kakovosti storitev, ki jih je doslej nudila občanom. Tako pravi v tiskovnem sporočilu pokrajinski Sindikat uslužbencev javnih ustanov CGIL, ki ugotavlja, da »motor stroja, ki poganja občinske službe, na zaskrbljujoč način izgublja svojo moč« in da »resnost problemov zahteva javno naznanitev, ki naj bi spodbudila politične sile k soočanju ne samo na polju splošnih političnih tem, ampak tudi na področju nujnosti zagotavljanja sredstev za izvajanje sprejetih izbir«.

Uslužbeni miljske občinske uprave pravijo (kot bi lahko rekli tudi številni občani), da na tak način ni več mogoče nadaljevati. Okrog vprašanja delovanja občinskih služb se je ustvarilo pravo sozvočje hotenja občinskih uslužbencev in porabnikov njihovih storitev, ki bo dobilo svoj izraz na načrtovanih javnih srečanjih. Na njih bodo obravnavali naslednje bistvene probleme: pomanjkanje osebja (v zadnjih letih se je skrčilo za 30 oseb od skupaj 200), neodločljivost nujnost preustroja občinskih služb in vprašanje industrijskih tehničnih storitev, ki jih Občina ne more več jamčiti.

Vendar se seznam ne konča pri tem in je predolg, da bi ga v celoti navajali - beremo v komunikeju - medtem ko je sindikat CGIL, kljub svoji popolni razpoložljivosti, le redkokdaj naletel na posluh občinskih upraviteljev. Nasprotno, le-ti so se na primer raje odločili za pot oddaje opravljanja občinskih storitev tretjim osebam, ne da bi se posvetovali s sindikalnimi silami. CGIL zaključuje komunike z zahtevo po radikalni spremembi obnašanja občinske uprave, saj bo v nasprotnem primeru sindikat prisiljen sprejeti odločne ukrepe za zaščito interesov delavcev.

Po novem sestanku s predsednikom Pokrajine Vprašanja zavoda Zois morda na pragu rešitve

Pouk na Trgovskem tehničnem zavodu Žiga Zois se ni začel niti včeraj, položaj pa se je v večernih urah precej izboljšal, saj kaže, da so odprti problemi na pragu zadovoljive rešitve. Po sredinem razgovoru z ravnatelji se včeraj dopoldne ni poglobilo nezadovoljstvo dijakov nad vodenjem šole in splošnim stanjem na zavodu. Včeraj naj bi pred začetkom pouka imeli samo enourni zborovanje, na katerem pa so dijaki sklenili, da iz protesta proti ravnateljevemu ravnanju ne vstopijo v šolsko poslopje, tako da so ostali kar pred šolo. Po mnenju dijakov ravnatelj ni dal dovolj zagotovil, da bo storil vse, da bo življenje na šoli ponovno steklo kot običajno.

Ravnatelj Černic je v sredo namreč zagotovil, da se bodo v tajništvu (katerega delovanje je zaradi že znanih problemov s pomanjkanjem upravnega osebja znatno okrnjeno) potrudili, da bodo dijaki lahko brez težav šli na šolske ekskurzije. Po mnenju dijakov pa je ravnatelj zanemaril vse ostale probleme, ki so prav tako in mogoče še bolj pomembni od izletov, kot je vprašanje šolskega proračuna, izplačevanje nadur in suplenc profesorjem. Negodovali so tudi zato, ker uprava zavoda ni poravnala stroškov za lanske izlete (profesorji niso prejeli še dnevnice, dijakom pa niso povrnil njihovega denarja, ki ga na izletih niso porabili).

Okrog poldne je začelo deževati in slabo vreme je stavkajoče dijakke spodilo domov, njihovi predstavniki

pa so se sestali s profesorji, ki so bili na šoli in ki so že prej imeli razgovor s prof. Černicem. S posredovanjem profesorjev so tedaj dijaki izvedeli, da ima ravnatelj namen, kolikor je seveda od njega odvisno (in ne od pokrajine, ki mora dati na razpolago potrebno osebje), izpolniti vse dijaške zahteve.

Pozno popoldne pa je prišlo do razčiščevalnega sestanka. Delegacija dijakov, ravnatelj Černic, podravnatelj Močnik, predsednik zavodskega sveta Rupel in tajnik zavoda so s predsednikom pokrajinske uprave Crozzolijem dosegli neke vrste sporazum, po katerem naj bi v razmeroma kratkem času rešili vse odprte probleme. Crozzoli se je obvezal, da bo Pokrajina rešila kočljiva vprašanja pomanjkanja neučnega in upravnega osebja. Ravnatelj pa je s svoje strani zagotovil, da bo rešil ostale probleme, na katere so s protestom opozorili dijaki. Slednji se bodo danes zjutraj prvo učno uro zbrali na zborovanju, da preverijo zaključke včerajšnjega sestanka, z drugo uro pa se bo pouk na zavodu Zois skoraj gotovo redno nadaljeval.

Jutri otvoritev sodnega leta

Jutri bo tudi v Trstu uradna otvoritev sodnega leta 1989. Svečanost bo ob 9. uri v dvorani porotnega sodišča. Poročilo o položaju sodstva v naši deželi bo prebral generalni pravdnik Filoreto D'Agostino, ki bo v njem obravnaval tudi vprašanje boja proti organiziranemu kriminalu - v zvezi z izvajanjem nove zakonodaje za boj proti mafiji - ter problem mamili. Posebno poglavje bo v poročilu generalnega pravdnika posvečeno organizacijskim problemom v zvezi s skorajšnjim vstopom v veljavo novega kazenskega postopnika, govor pa bo tudi o civilnem sodstvu, o nesrečah na delu in profesionalnih boleznih, o položaju v zaporih, o okolju in stanovanjskih problemih.

† Zapustil nas je naš dragi

Jušto Prašelj

Pogreb bo jutri, 14. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Kontovelu.

Žalostno vest sporočajo hčeri Miranda in Armida z družinama ter drugo sorodstvo.

Trst, 13. januarja 1989

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega Jušta Prašlja izreka svojemu učitelju in družini globoko sožalje

Godbeno društvo Prosek

TPPZ P. Tomažič izreka globoko sožalje svojem ob bridki izgubi Ladija Požarja, člana našega kolektiva.

Ob izgubi Draga Žerjela, dolgoletnega kulturno-prosvetnega delavca, izreka prizadetim svojem občuteno sožalje

KD F. Venturini

Ob bridki izgubi Draga Žerjela izreka družini iskreno sožalje

Glasbena matica

Ob težki izgubi prijatelja, skladatelja in kulturnega delavca Draga Žerjela izreka družini in svojem globoko sožalje

Tržaški oktet

Ob smrti dragega Mirka Luina izreka prizadeti družini iskreno sožalje

Sonja, Alex, Sergij, Isa in Milena Požar

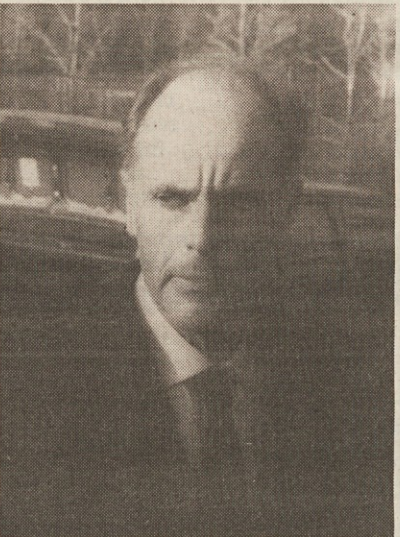
Moncini je včeraj pristal na pogovor z novinarji

»Z delom si bom skušal spet pridobiti ugled«

Po pogrebu matere, ki so jo včeraj zjutraj pokopali v družinski grobnici v Montecatiniju, je Alessandro Moncini (na sliki med pogrebom) pristal na srečanje s številnimi novinarji. Brezpozorno pa je zahteval, naj vsi fotografi takoj odidejo. Z enim od fotografov se je celo sprl na pogrebu. Moncini se je s časnikarji sestel v nekem hotelu znane letoviškega kraja v Toskani. Jetništvo ga je vidno izmučilo in moralno zbilo, tako da se je v devetih mesecih postaral za nekaj let. Takoj ko je stopil na italijanska tla pa se mu je povrnila njegova običajna samozavest. S časnikarji se je pogovarjal povsem mirno in niti najdrznejša vprašanja ga niso spravila iz tira.

»Ne želim se izmikati svojim odgovornostim,« je Moncini pojasnil novinarjem, ki so se srečali z njim v hotelu, kjer je najel sobo. »Želim pa pojasniti, da so me obsodili samo zaradi tega, ker sem v ZDA poslal pornografsko videokaseto in nekaj fotografij, izrezanih iz nemških in italijanskih revij. Če bi ta material izročil osebno, me po ameriških zakonih ne bi mogli kaznovati.« Ves čas, dokler je trajal pogovor s časnikarji, je ob tržaškem podjetniku sedel njegov zvesti odvetnik in prijatelj Salvatore Aleffi.

Novinarje je predvsem zanimalo, kako bo Moncini odgovoril na vprašanje o srhljivem telefonskem pogovoru s posrednikom, za katerega se je ka-

sneje izkazalo, da je bil ameriški policijski agent. Tržaški podjetnik je tedaj zahteval, naj mu preskrbijo 10-letno dekletce za sadiščno spolno izživiljanje, ki bi lahko povzročilo tudi smrt male žrtve. Moncini na to vprašanje ni jasno odgovoril. »To bi lahko pojasnili ameriški ali tržaški sodniki,« je rekel in dodal, da je sam telefoniral v ZDA samo šestkrat, medtem ko so ga policijski agenti, ki so se izdajali za zbiratelje pornografskega materiala, pokli-

cali več kot šestdeset krat in tako skrbno pripravili past, v katero se je končno ujel. Tržaški podjetnik je obenem odločno zanimal, da bi bil član kake framažonske lože. »V mladih letih sem bil prostozidar, z ložo P2 pa nisem nikoli imel stikov.«

V svojem zagovoru pred novinarji in torej pred javnim mnenjem je Moncini izjavil, da je bil za to, kar je storil, že dovolj kaznovan. Sedaj bo vse svoje sile posvetil delu, s katerim si želi pridobiti izgubljeni ugled in zaupanje ljudi. »S pornografijo sem zaključil,« je še objubil in naivno dodal: »Ko sem gledal pornografske kasete z otroki, si še predstavljal nisem, koliko nasilja je v njih. Dokler se tržaška sodnika ne vrne iz ZDA vsekakor ne bom dajal več nobenih izjav za tisk.«

V kratkem, po vsej verjetnosti že v začetku tega tedna, bo Alessandro Moncini spet sedel v svojem uradu v Ulici Coroneo. Vrnil se bo v rojstno mesto, ki je do njega sovražno razpoloženo. Na zidovih poslopij v mestnem središču, predvsem pa v Ulici Coroneo, so se v teh dneh pojavili napisi kot: »Pozor otroci! Moncini se vrača« (v italijanščini se priime Moncini rima z besedo "bambini"). Smetarji so večino napisov z neobičajno skrbnostjo takoj izbrisali.

Tržaški župan Franco Richetti je takole komentiral vest o vrnitvi Alessandra Moncinija: »Trst uživa sloves

civilnega in diskreditnega mesta, zato gotovo ne bo izreklo cenenih obsodb na račun človeka, ki ni bil obsojen zaradi hujših kaznivih dejanj. Zato ne sme priti do demonizacije, a tudi ne do revanš.« Podpredsednik deželnega odbora Gianfranco Carbone, ki se je pred nekaj meseci znašel v pravem političnem vrtincu zaradi pisma v prid Monciniju, pa je izjavil: »Upam, da ta dogodek ne bo škodil ugledu mesta in da bo ostal to, kar dejansko je — grda zgodba neke osebe s krivdami in odgovornostmi.« (hj)

Čelno trčenje med avtom in avtobusom

Včeraj zvečer je v Ulici Felluga prišlo do silovitega čelnega trčenja med osebnim avtomobilom in linijskim avtobusom št. 26. Voznik avtomobila, 20-letni Angelo Mammetti iz Ul. Udine 30, si je v nesreči zlomil obe kolena, dobil močan udarec v prsni koš in se potolkel po vsem telesu. Zdravniki katinarske bolnišnice so mu napovedali dva meseca zdravljenja in ga sprejeli na ortopedski oddelek. Potniki avtobusa in 26-letni šofer Stefano Macchiut iz Ul. Comici 2 pa se v nesreči sploh niso poškodovali.

Izvide o nesreči so opravili mestni redarji, ki so ugotovili, da je do trčenja prišlo zaradi spolzke ceste.

Dvojica Lino in Heather vsako soboto do Sanrema

»Zadovoljen bi bil že, ko bi mi na malem ekranu sledila dobra polovica televizijskih gledalcev, ki so se doslej potrudili za Montesano *Fantastico 9*.« V Banfijevi izjavi pa lahko zasluţimo tudi nekoliko zaskrbljenosti, saj ni enostavno podedovati sobotni variete, ko je tvoj predhodnik komaj poţel zavidljiv uspeh.

Lino Banfi, ki se na zgornji sliki galantno poklanja svoji prikupni sodelavki, Heather Parisi, pa se te »teţke« naloge loteva z dobro mero humorja in sproţenosti. Krstna oddaja novega varieteja *Stasera Lino* bo jutri (ob 20.30 na RAI 1). Zamišljen je kot nekakšen povratek k »dobrim, starim varietejem«, ki so s svojim razkošnim lesketom zadovoljili predvsem gledalcevo oko. Vsekakor pa se nam obeta vrsta tudi kakovostnih trenutkov. Vsako soboto bodo v rimskem gledališču Delle Vittorie nastopili priznan italijanski pevec, rock skupina in ameriški igralec. Zato, da ne bi steklo po preveč običajnih tirnicah, pa bodo sobotni gostje tudi aktivno sodelovali pri vodenju oddaje. Tudi novi variete je usklajen z nagradno igro: loterijo Viareggio pa bodo seveda predstavljale pustne maske.

Bojan Gorišek na Radiu Koper

Nocoj med 18. in 19. uro bo na italijanskem sporedu Radia Koper običajno zborovsko oddajo nadomestila oddaja v živo, ki jo bo vodila glasbena urednica Lea Hedţet. Gost oddaje bo mladi pianist Bojan Gorišek, ki je ţe znan v svetu kot izvrsten in precej iskan izvajalec sodobne klavirske literature. Po končani akademiji se je izpopolnjeval pri nemškem pianistu Herbertu Hencku, primorsko občinstvo pa ga pozna predvsem kot interpreta klavirskih del Erica Satieja.

Po pravkaršnjem pristopu slavnega rock pevca Dada Topiča Novi načrti ansambla Karamela

Ansambel Karamela iz Kopra je na festivalu MESAM (Medunarodni sajam muzike) v Beogradu zasedel odlično tretje mesto. Čeprav ne več mladi, so se Jadran, Marjan, Goran, Zlati in novi vokalist Dado Topič odločili, da ponovno konkretno obudijo stare rockovske spomine. O podrobnostih in prihodnjih načrtih smo se pogovarjali z vodjo skupine Zlatijem Klunom.

Zlati, najprej obrazloţi našim bralcem, kdo je Dado Topič.

Mislim, da Topiča ni treba posebej predstavljati, saj že skoraj deset let zmaguje vse izbore kot najboljši rock pevec v Jugoslaviji. Igral je s skupino Dinamiti, s Kornijem grupo in nazadnje še z veleznanim ansamblom Time. Posnel je kdove koliko plošč in bil prisoten na vseh večjih jugoslovanskih pa tudi mednarodnih glasbenih manifestacijah.

Kako pa je »zašel« v vašo skupino?

Lansko leto junija smo praznovali prvo obletnico delovanja Camel kluba in smo ob tej priloţnosti organizirali še kar dobro uspeli jam-session, ki se ga je udeleţil tudi Dado Topič. Tedaj je tudi zapel nekaj pesmi s Karamelo. Obojestransko navdušenje je nato privedlo do skupnega načrta, ki ga bomo v kratkem do konca izpeljali.

Od prejšnjih dveh vokalistov Štimaca in Bončine se je Karamela proti vsem pričakovanjem ločila. Pravijo, da v tretje gre rado...

Naj takoj objasnim, da sta prvi dve zvezi, najprej z Bončino in nato s Štimacom, nastali izključno zaradi komercialnega interesa,

Zadaj Jadran, Zlatko in Goran, spredaj Marjan in na njegovi levi Dado Topič

medtem ko je sodelovanje s Topičem povsem drugačno. Zadali smo si nalogo, da najprej izboljšamo kvaliteto medsebojnega izvajanja, tako da si pevec pridobi kar največ ustvarjalnih bonitet. Ob nesporni instrumentalni osnovi skupine, ki so jo priznali vsi največji jugoslovanski meneţerji, nismo mogli izbrati boljšega front-mena, pevca, ustvarjalca in tekstopisca, kot je Dado Topič.

Torej prvi cilj?

Prvi skupni projekt bo novi LP, ki ga bomo posneli za diskografsko hišo Jugoton Zagreb. Kje in kdaj bomo snemali, tega še točno ne vemo, vendar odločitev bo padla nekje proti koncu januarja.

Z dokončno pripravo celotnega materiala smo že začeli, tako da lahko načrtujemo promocijo nove plošče spomladi. Vsekakor bomo že v februarju nastopili v vaših krajih, in sicer v Kulturnem domu v Gorici.

Zlati, še zadnje vprašanje. Rad bi se še za trenutek povrnil na MESAM. Zvedel sem, da bi lahko zasedli celo prvo ali drugo mesto, ko bi vas ne »oškodoval« domači koprski studio v fazi glasovanja... Kaj to pomeni?

To pomeni, da glasovi ne pridejo sami od sebe in bo treba zato konstruktivno predelati predvsem domače tržišče in seveda prepričati ljudi... o resnih namelih.

(lev)

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nadaljevanka: Non basta una vita 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 12.25 Moški smuk (prenos iz Kitzbühla) 13.30 Dnevnik 14.00 Glasbena oddaja: Disco-ring 15.00 Izobraţevalna oddaja: Leteči zmaj 16.00 Risanke: Cartoon Clip 16.15 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu in dnevnik 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Film: E la nave va (dram., lt. 1983, r. Federico Fellini, i. Freddie Jones, Barbara Jefford) 22.35 Dnevnik 22.45 Variete: Elite - Mane-kenka leta 23.45 Aktualno: Per fare mezzanotte 24.00 Dnevnik in vreme 0.15 Dok.: Otrok 90. let	7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Film: Un tenero tramonto (kom., lt. 1984, r. Raimondo Del Balzo, i. Mel Ferrer) 10.00 Nadaljevanka: I ragazzi di Hollywood 10.55 Rubrika: Trentatré 11.05 Tečaj nemščine 11.35 Nanizanka: Uno psicologo per tutti 11.55 Variete: Mezzogiorno é 13.00 Dnevnik, Diogenes 14.00 Nan.: Saranno famosi 14.45 Dnevnik - gospodarstvo 15.00 Kviz: Argento e oro 16.55 Iz parlamenta 17.05 Rubrika o zdravju 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Il commissario Köster 19.30 Horoskop in dnevnik 20.15 Večerni Diogenes 20.30 Variete: Fate il vostro gioco 22.15 Dnevnik, nato Il sicario 22.45 Variete: Chiappala chiappala 23.10 Dnevnik - zadnje vesti 23.35 International DOC 0.25 Film: La parete di fango (dram., ZDA 1958, r. Stanley Kramer, i. Tony Curtis)	11.15 Nadaljevanka: Destini 12.00 Vabilo v gledališče: La farnegia del santolo (Gi-acinto Gallina, i. Cesco Baseggio) 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraţevalni oddaji: Marija Tereza in reforme Milanske države, 15.00 Med mitom in zgodovino - Vino 15.30 Film: Amazoni bianche (kom., lt. 1936, r. Gennaro Ricchelli, i. Paola Barbara) 17.00 Nadaljevanka: Destini 17.45 Variete: Videobox 18.00 Dokumentarna oddaja: Geo 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso 20.30 Aktualno: Telefono giallo 22.00 Dnevnik 23.15 Športna oddaja: Boks včeraj in danes - Danes 0.05 Dnevnik, nato jahanje 0.25 Športna oddaja: Boks včeraj in danes - Včeraj	9.35 Video strani 9.45 Mozaik. Tednik 10.50 SP v smučanju: ženski smuk (prenos iz Grindelwalda) 11.45 Glasbena oddaja 12.15 SP v smučanju: moški smuk (iz Kitzbühla) 13.20 Video strani 15.55 SP v smučanju: moški smuk (posnetki iz Kitzbühla) 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Tednik (pon.) 17.45 Slovenci v zamejstvu: Benečani in letošnji Dan emigrantna 18.15 Video strani 18.20 Spored za otroke in mlade: Drejček in trije Marsovčki (2. del), Zlati deţ (1. del) 19.05 Risanke, TV okno 19.17 Naše akcije 19.30 Dnevnik, vreme 20.05 Dokumentarec: Naš edini svet (1. del) 20.50 Nanizanka: Detektiva iz Miami (2. del) 21.50 Dnevnik 22.05 Film: Klute (dram., ZDA 1971, r. Alan J. Pakula, i. Jane Fonda, Donald Sutherland)	12.15 Moški smuk (iz Kitzbühla) 13.30 TVD Novice 13.40 Rally Pariz-Dakar 14.10 Košarka 16.00 TVD Novice 16.10 Šport spektakel 18.50 Dnevnik 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji: TRST — Predstavitev družbe Informatica FVG GORICA — Predstavitev knjige o slovenski in furlanski kulturi TRST — Prof. Pirjevec o publikaciji Slovenski glas 19.30 TVD Stičišče 20.00 Nanizanka 20.30 Rally Pariz-Dakar (16., zadnja etapa) 21.00 Ameriški football NFL 22.30 TV novice 22.45 Moški smuk (povzetek) 23.30 Rubrika: Sottocanestro RTV Ljubljana 2 19.00 Narodnozabavna glasba 19.30 Dnevnik 20.05 Leningrajski spomini 21.35 Skupščinska kronika 21.55 Retrospektiva B. Žižića	8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 10.00, 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, kole-darček; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Koroški portreti; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glas-beni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Ženske in politika; 12.40 Zborovska glasba; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah; 13.20 V Milj do Devina; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Oto-roški kotichek: Pravljnični svet v barvah; 14.30 Zapisi in glasba; 15.00 Roman: Moj Kras (Slataper, 7. del); 15.14 Naši kraji in ljudje; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogod-ki; 18.30 Glasbeni listi; 19.00 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Nanizanke: La casa nella prateria, 16.00 Webster - Suona la banda, 16.30 Laverne & Shirley - Due boccioli di rose 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.30 Film: Miami Supercops (krim., ZDA 1985, r. B. Corbucci, i. Bud Spencer, Terence Hill) 22.25 Aktualnosti: Forum 23.10 Variete: Maurizio Co-stanzo show 0.30 Rubrika: Première 0.40 Nanizanke: Baretta, 1.40 Mannix - Quartetto per strumenti ottusi, 2.40 Masquerade	7.45 Nanizanki: Lou Grant, 8.45 Switch 9.45 Film: Cinque poveri in automobile (kom., lt. 1952, r. Mario Mattoli) 11.30 Nanizanki: Petrocchi, 12.30 Agente Pepper 13.30 Nad.: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore 18.00 Nanizanka: New York 19.00 Vesti: Dentro la notizia 19.30 Nanizanka: Sulle strade della California 20.30 Film: Il tormento e l'estasi (biog., ZDA 1965, r. C. Reed, i. Charlton Heston, Rex Harrison) 22.50 Nanizanka: Spencer 23.50 Film: La serva padrona (glas., lt. 1962, r. M. Lan-franchi, i. Anna Moffo) 1.15 Nanizanka: Vegas	13.00 Otroška oddaja 14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter 14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megasalvishow 15.25 Glasbena oddaja: DeeJay Television 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days 20.00 Risanke: Milly 20.30 Film: Arturo (kom., ZDA 1981, r. Steve Gordon, i. Dudley Moore, Liza Minnelli) 22.20 Nanizanka: I Robinson 22.50 Variete: Megasalvishow 23.05 Rally: Pariz-Dakar 23.35 Rubrika: Première 23.45 Film: L'ultima spiaggia (fant., ZDA 1959, r. S. Kramer, i. Ava Gardner, Gregory Peck)	10.30 Kviz: La spesa in vacanza 11.00 Nan.: Mary Hartman 11.30 Kviz: La spesa in vacanza 12.00 Nanizanki: T.H.E. Cat, 12.30 Il supermercato più pazzo del mondo 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanki: Maria, nato Amore proibito 16.30 Sugar... (2. del) 19.00 Filmske novosti 19.30 Variete: Benny Hill Show 20.00 Nanizanka: Biancaneve a Beverly Hills 20.30 Film: Ninja licenza di sterminio (pust., Filipini 1987, r. York Lam) 22.30 Športna rubrika 1.00 Nan.: Mary Hartman	13.30 Nanizanka: Lo sceriffo del Sud 14.30 Risanke 15.45 Glas. odd.: Music box 17.30 Nanizanka: Aeroporto Internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 20.00 Kmetijska rubrika: Zele-na dežela 20.30 Nadaljevanka: Western di cose nostre 22.25 Inf. odd.: Tigi 7 23.30 Dnevnik, nato draţba 0.30 Rubrika: Il salotto di Franca 1.30 Inf. oddaja: News	13.30, 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Spominski datum; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia LJ; 13.00 Mladi val Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Dinar na dinar; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Zbori; 18.30 Popevke po telefonu.
ITALIA 1	RADIO KOPER (italijanski program)	TELE 4	(Se povezuje s sporedi Italia 1)	RADIO OPČINE	
7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and McCormick, 11.00 L'uo-	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.50 Simfonija zvezd; 7.40 Dobro jutro otroci; 7.50 Razglednica; 8.00 Sanremo včeraj in danes; 8.25 Popevka tedna; 8.35 Glasba; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Čudovitih sedem; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Pogovori; 11.43 Ansambel Casadei; 12.00 Glasba po željah; 12.40 Pika na i; 13.00 Neposredno; 14.00 S polno paro; 14.33 Popevka tedna; 15.00 Popoldne ob treh; 16.00 Puzzle; 16.33 Tednik; 17.00 Bubbling; 17.33 Show business; 18.00 Dee-jay; 18.33 Mi in vi; 19.00 Stari spomini; 19.50 Jutri je drug dan.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 12.00 Glasba; 17.45 Okno na Benečijo; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix Time; 21.00 Nočni val.	Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi		

Namesto obnove sedanje splošne bolnišnice

Občinski odbor soglasno predlaga povsem novo bolnišnico v Gorici

Goriška občinska uprava meni, da je izgradnja povsem nove bolnišnice v Gorici najprimernejša rešitev za potrebno posodobitev zdravstvenih struktur na Goriškem. Do tega zaključka je na predsinodnji seji prišel občinski odbor, ki je poveril župana Scarana naj stopi v stik s predsednikom upravnega odbora Krajevne zdravstvene enote arh. Robustellijem in ga podrobneje seznani s tem stališčem goriške Občine.

Vprašanje bodočnosti zdravstvenega sistema je v naši pokrajini že nekaj let predmet živahnih političnih razprav in tudi žolčnih polemik. Po eni strani je KZE morala izvesti precejšnja klestenja, da je izdatke prilagodila določilom deželnega zdravstvenega načrta. Zapri so bolnišnici v Krmini in Gradežu, delno preuredili oz. skrčili nekatere službe tudi v Gorici in Trzinu. Ob tem pa se postavlja tudi problem struktur, saj trenutno na Goriškem ni sodobno urejene bolnišnice, ki bi zagotavljala dovolj kakovostno raven oskrbe za bolnike. Kar zadeva goriško splošno bolnišnico, je milijardna škoda ob poplavi leta 1987 zaostila že obstoječe težave in opozorila upravitelje na nujnost ukrepanja.

KZE se je odločila za celovito obnovo bolnišnice, ki naj bi poleg sedanje osrednje stavbe zajela tudi bližnjo bivšo pnevmološko ter nekatera poslopja na območju psihiatrične bolnišnice. Predvidena investicija bi presežala 50 milijard lir, kar ni dosti manj od stroška, ki bi ga zahtevala izgradnja povsem nove bolnišnice. Pred kratkim je KZE tudi sprejela odločitev o zidanju nove bolnišnice pri San Polu

v Trzinu, za katero bi prav tako predvidoma porabili več kot 50 milijard lir. Deželni odbornik za zdravstvo, Goričan Mario Brancati, je že pred časom predlagal, naj bi namesto teh dveh posegov sezidali eno samo, povsem novo bolnišnico za celo pokrajino. Izbrati bi bilo treba primerno lokacijo, ki naj bi bila nekje v središčnem položaju v pokrajini, zato je bil govor o okolici Gradišča. To stališče je našlo med političnimi silami na Goriškem nekaj zagovornikov, pa tudi ostre nasprotnike.

V razpravo sedaj posega tudi goriška občinska uprava z enotnim stališčem vseh v njej zastopanih strank. Pred razpravo v občinskem odboru se je namreč uprava posvetovala z načelniki petih večinskih strank v občinskem svetu. Iz njenega uradnega stališča sicer ne izhaja, ali naj bo nova bolnišnica v Gorici edina v pokrajini ali ne. Med vrtcami pa je mogoče razbrati mnenje, da v primeru, da bi padla dokončna odločitev o eni sami bolnišnici, mora ta biti v Gorici. »Nova moderno zasnovana in opremljena bolnišnica bi Gorici, kot ji pritiče, vrnila vlogo glavnega središča zdravstvenih služb v korist celotne pokrajinske skupnosti,« je med drugim zapisano v poročilu s seje občinskega odbora.

Novo bolnišnico v Gorici naj bi torej po mnenju občinske uprave zgradili na območju zraven že obstoječe splošne bolnišnice v Ul. Vittorio Veneto. Za poseg naj bi izkoristili določilo novega finančnega zakona, ki dovoljuje zidanje novih bolnišnic. V primerjavi z obnovo sedanje nudi zidanje

nove bolnišnice nedvomno prednost, da bi ves čas zdravstvene službe lahko nemoteno delovale v starih prostorih, medtem ko bi obnova povzročila nemalo težav, selitev in morebitnih prekinitev delovanja posameznih oddelkov. Če pri tem upoštevamo še, ugotavlja občinski odbor, da je razlika v predvidenih stroških minimalna, so na dani prednosti odločitve za povsem novo bolnišnico.

V Kulturnem domu drevi odprtje razstave del Milanija in Puđuja

V Kulturnem domu bodo danes ob 18. uri odprli razstavo dveh italijanskih likovnih umetnikov Franca Milanija in Salvatoreja Puđuja. Razstavo prireja Zveza slovenskih kulturnih društev. Tokrat so prireditelji ponudili razstaveni prostor dvema likovnima ustvarjalcema italijanske narodnosti, ki pripadata srednji generaciji in ki živita in ustvarjata v naši pokrajini.

Milani, ki se je rodil v Turjaku leta 1950 in je diplomiral na zavodu za likovno umetnost v Gorici. Sodeloval je na številnih skupinskih razstavah doma in v tujini, priredil pa je tudi nekaj osebnih. Pripravil je več scenografij za neko gledališko skupino in je med drugim ilustriral tudi knjigo.

Njegova dela so na prvi vtis ljubka, skrivajo pa neprijetne teme samote, spolnosti in smrti.

Salvatore Puđu je štiri leta mlajši od Milanija in se je po diplomu na goriškem zavodu za likovno umetnost izpopolnjeval v grafiki in se poglubil predvsem v sitotisku. Sodeloval je že na mednarodnih in drugih skupinskih razstavah in imel nekaj osebnih.

Slikarja bo na dreveni slovesnosti predstavil kritik prof. Joško Vetrh.

Namestnik tajnika OZN pride v Gorico

Namestnik generalnega tajnika Organizacije združenih narodov dr. Jan Martenson bo 26. januarja prišel na obisk v Gorico ob priložnosti posveta o pravicah narodov do razvoja. Spremljal ga bo predsednik goriškega Inštituta za mednarodno pravo prof. Fausto Pocar.

Vest je uradno sporočil župan na zadnji seji občinskega odbora, na kateri so, kot poročamo posebej, razpravljali o vprašanju bolnišnice. Občinski odbor je na isti seji tudi obravnaval pe-reče vprašanje stanovanjskih izgonov ter odobril kakih petdeset sklepov z raznih področij upravnega delovanja.

Jutri v Kulturnem domu Seminar ZKMI o problemih mladih

Jutri ob 15. uri bo v Kulturnem domu v Gorici deželni seminar, ki ga prireja Zveza komunistične mladine Italije skupaj z deželnim odborom KPI. Na zasedanju bodo obravnavali položaj in probleme mladih v današnji družbi. Seminarja se bo med drugimi udeležil tudi pred kratkim izvoljeni udeležavni tajnik ZKMI Gianni Cuperlo.

Občni zbor KD Danica

Člani kulturnega in športnega društva Danica na Vrhu se bodo drevi ob 20. uri zbrali na rednem občnem zboru, prvem po lanskoti otvoritvi novih prostorov in športnih objektov.

Nocojsnja skupščina bo priložnost za oceno minulega dela, še bolj pa priložnost za sestavo programa za prihodnje obdobje. Izvolili bodo tudi nov odbor društva.

Skupščina bo v prostorih kulturnega in športnega središča Danica.

Pridržana prognoza

Hude telesne poškodbe je v prometni nesreči, v sredo, okrog 19. ure, zadobil 52-letni uslužbenec Silvano Piemonti iz Ronk, ul. Mascagni. Nesreča se je zgodila na avtocesti med Latisano in Porpettom. Piemontija so prepeljali v bolnišnico v Vidmu, kjer so si zdravniki pridržali prognozo.

prispevki

Namesto cvetja na grob Branka Jurna daruje balinarski odsek KD Sovodnje 50 tisoč lir balinarskemu klubu Danica.

Namesto cvetja na grob Branku Jurnu, daruje balinarski klub Danica 25 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Sovodnjah in 25 tisoč lir za sekcijo krvodajalcev v Doberdolu.

Namesto cvetja na grob Branka Jurna daruje družina Rudolfa Devetaka iz Gorice 50 tisoč lir za balinarski odsek Danica na Vrhu.

V spomin na teto Olgo daruje Katja z družino 50 tisoč lir za kulturno društvo Skala v Gabrjah.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Rambo III«. S. Stal-lone.

VERDI 18.00-22.00 »Chi ha incastrato Roger Rabbit?«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Ragazze in sexy affari«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprt.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Red e Toby - nemiciamici«.

Nova Gorica

SOČA 18.00 »Kdo mi ubije ženo?«, 20.00 »Srce za rock'n' roll«. Filmsko gledališče: 18.15-20.15 »Maurice«.

ŠEMPETER 20.00 »Zivalski vrt ponoči«, 22.00 »Šampanjec za zajtrk«.

DESKLE 19.30 »Čarovnice iz Easwicka«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Providenti - Travnik 34 - tel. 531972
DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
Rismondo - Ul. Toti 52 - tel. 410701

Lokve brez snega - urejajo pa drsališče

Lokvarji ne odnehajo, čeprav jim tudi letošnja zima doslej ni bila naklonjena. Snega ni, tako kakor ga ni v še bolj znanih in višje ležečih smučarskih središčih naše dežele in celo sosednje Koroške, razen v krajih, kjer pridno uporabljajo snežne topove. Na kopnih košenicah nad hotelom Poldanovec na Lokvah se gosti lahko samo sprehajajo, v upanju, da bo vendarle zasnežilo. Vendar pa bodo obiskovalci že kmalu - odvisno je pač od temperature - razpolagali z drsališčem. Ploščo plesišča, veliko desetkrat dvajset metrov so namreč pred kratkim tako preuredili, da bo pozimi služila kot drsališče. Pobuda je doslej uspela le deloma. Novi upravitelj hotela Poldanovec je namreč naredil vse, kar je bilo treba, odpovedalo pa je vreme. Ledena ploskev nima namreč vgrajenih posebnih zamrzovalnih naprav in je zato vse odvisno od vremena, od primerne temperature. Ta pa je okrog minus sedem stopinj. V času ko so objekti usposobili za novo vlogo, do včeraj, ko smo se na Lokvah mudili s fotografskim aparatom, takih temperatur ni bilo in torej žal, tudi z drsališčem ni nič.

»Tako ko bo nared vsa bom po telefonu obvestil«, je zagotovil prijazen upravitelj hotela, ki mu nenavadno suha zima odganja goste.

Z lokvarskim turizmom je res križ. Prejšnja leta so bile težave z gostinstvom, marsikdo se je ustrašil dvajset kilometrov dolge, vendar dovolj razrite ceste. Glavne težave so bile odpravljene, cesta zakrpana, hotel je dobil novega upravitelja, zasebnika, letos pa je, kot nalašč, zatajilo vreme.

Na sliki (foto Lutman) plesišče postaja drsališče.

Kraja v trgovini: obsojeni trije Celjani

Na preturi v Gorici so včeraj, po nooletnem premoru, spet pričeli s kazenskimi obravnavami. Pretor je tokrat imel opravka pretežno z manjšimi prekrški in obtožence povečini oprostil ali obsodil na manjše denarne kazni. Med obsojenimi so trije mladi Celjani, ki naj bi 24. oktobra lani kradli v nekaterih goriških trgovinah. 22-letni Ivan Arzenšek, 19-letni Matija Bergles in 27-letna Marija Grabin so bili obtoženi, da so v trgovini z opremo za motoriste v Ul. Crispi, ki je last Marise Braidotti, izmaknili dva usnjena jopiča. Lastnica je takoj po njihovem odhodu iz trgovine opazila, da sta izgini-la jopiča in obvestila policijo.

Trojico so nekaj ur kasneje ustavili na mejnem prehodu pri Rdeči hiši. Arzenšek in Grabinova sta imela na sebi jopiča, ki sta odgovarjala opisu ukradenega blaga. Poleg tega so agenti v njihovem avtomobilu našli še osem parov kavbojk ter dva para rokavic sumljivega izvora. Po legitimiranju so trojico izročili jugoslovanskim oblastem, istočasno pa vložili prijavo sodstvu.

Na preturi so jim včeraj sodili v odsotnosti. Pretor je vse tri obtožence oprostil, zaradi pomanjkanja dokazov, kraje kavbojk in rokavic, kar zadeva jopiča pa ni bilo dvoma o kraji: Arzenška, Berglesa in Grabinovo je obsodil na štiri mesece pripora pogojno in na plačilo 200 tisoč lir globe.

Nov primer stekline - lisica je v Doberdolu napadla psa

Ponoven primer stekline so pred dnevi zabeležili na območju občine Doberdob. Širjenje nevarne bolezni narekuje sprejetje dodatnih preventivnih ukrepov in poostreitev nadzorstva, ki ga izvaja javna zdravstvena služba. V zadnjem času so na Goriškem zabeležili namreč že tri primere stekline v neposredni bližini obljudenih krajev. Stekli lisici so pred nekaj tedni namreč našli v Doberdolu in pri Štandrežu, še prej pa v občini Poljan. Zadnji primer pa je še bolj zaskrbljujoč:

lisica je namreč v Ul. Gradnikove brigade v Doberdolu napadla psa last Lucijana Frandoliča. Lisico so uspeli ustreliti. Iz laboratorija v Padovi, kjer ugotavljajo prisotnost okužbe s steklinom, so potrdili, da je bila žival, kot so domnevali, res stekla.

Zdi se pa, da lisica ni utegnila raniti psa, za katerega pa je iz varnostnih razlogov Občina vseeno odredila veterinarsko nadzorstvo. Psa bodo torej za nekaj mesecev osamili, da bi ugotovili, če je bil okužen.

Ob novem primeru stekline bi kazalo še bolj kakor doslej upoštevati ukaze Predsednika KZE in županov, ki so bili sprejeti v zadnjih tednih, v Doberdolu pa prejšnji teden. Dosledno spoštovanje preventivnih ukrepov je namreč predpogoj, da se omeji širjenje nevarne bolezni. Vodja veterinarskega sektorja pri KZE dr. Almerigogna je včeraj še posebej opozoril na določilo, da morajo biti psi, izven domačega dvorišča, privezani na vrvice, tudi ko imajo nagobčnik. To v bistvu pomeni prepoved lova s psi. Za kršilce so predvidene slane globe.

Zaradi širjenja stekline so precej vznemirjeni lastniki domačih živali. Doberdolski primer napada na psa potrjuje, da previdnost ni odveč. Prvi ukrep je seveda cepljenje psov, ki je obvezno. Velika večina lastnikov je za to že poskrbela, kdor pa še ni dal cepiti živali, naj to naredi čimprej. V vsakem primeru ugriza ali nenavadne napadalnosti živali, priporočajo lastnikom, naj obvestijo zdravstveno oblast.

Tak sumljiv primer so 30. decembra zabeležili v Gabrjah, kjer je domača mačka ugriznila lastnika Karla Urđiha. Žival je sedaj pod nadzorstvom. Dr. Almerigogna nam je dejal, da je takih primerov vsako leto, neglede na nevarnost stekline, v povprečju okrog sto. Veterinarji KZE v vsakem takem primeru, brž ko dobijo iz bolnišnice obvestilo o ugrizu, poskrbijo za nadzorstvo nad živaljo.

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorica**

Obveščamo cenjene stranke, da smo v teh dneh uvedli novo telefonsko centralo.

Nova telefonska številka Kmečke banke je

3871

Klicni številki ravnateljstva (32761) in telefaksa (87335) ostaneta nespremenjeni.

Trst med »najbolj gledališkimi« mesti v Italiji

Božično darilo za La Contrado: postala je stalno gledališče

Nepričakovano božično darilo — tako je Orazio Bobbio, gledališki igralec in vodja tržaškega gledališča La Contrada, ocenil vest iz Rima, ki je 21. decembra lani osrečila celotni 38-članski ansambel s sedežem v gledališču Cristallo. Ministrstvo za prireditve je ta dan sporočilo, da je bila La Contrada vključena med italijanska stalna zasebna gledališča. Sprejem Contrade med stalna gledališča pomeni veliko priznanje za njeno sicer še mlado delovanje, obenem pa postavlja Trst med »najbolj gledališka mesta v Italiji«.

Na Apeninskem polotoku obstaja sedaj skupno 22 stalnih gledališč. Dvanajst od teh jih je javnih, preostalih deset pa zasebnih. Z vključitvijo Contrade med stalna zasebna gledališča se

Orazio Bobbio

je povzpel Trst na drugo stopničko »lestvice« mest glede na število stalnih gledališč. Tako kot Rim »premore« tri stalna gledališča (ob novopečeni Contradi delujeta pri nas še Slovensko stalno gledališče in Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine) in zaostaja le za Milanom, kjer delujejo štiri stalna gledališča. Priznanje ministrstva za prireditve je za Contrado še toliko bolj pomembno, če pomislimo, da je Contrada edino zasebno stalno gledališče na področju Juže Tirolske, Veneta in Furlanije-Juljske krajine.

Orazio Bobbio nam je v pogovoru obrazložil, kako je sploh lahko prišlo do vključitve Contrade med stalna gledališča. Vodstvo gledališča je doobra izkoristilo možnost, ki mu jo je ponujala letošnja ministrska okrožnica št. 11. Gledališče je moralo zadostiti nekaterim pogojem, ki jih je okrožnica predvidevala. Med temi naj omenimo predvsem tesno povezanost gledališča s teritorijem, na katerem deluje, stalno osebje in umetniško vodstvo, nadalje najmanj 5 tisoč delovnih dni in 130 predstav letno, obenem pa so morali »kandidati za stalnost« razpolagati tudi z dvorano z najmanj 500 sedeži. La Contrada je izpolnjevala zahteve okrožnice in ministrstvo za prireditve ji je podelilo status stalnosti.

Decembrska vest iz Rima predstavlja gotovo pomemben mejnik v življenju tega mladega tržaškega gledališča. La Contrada je nastala pred komaj trinajstimi leti na pobudo igralcev Arielle Reggio in Orazia Bobbia, ki sta takrat zapustila Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine, in režiserja Francesca Macedonia. Sprva se je skupina osredotočila na predstave za mladino, nato pa je svoje delovanje razširila.

Pred šestimi leti je začela Contrada upravljati gledališče Cristallo, kar je dalo skupini nov zagon. Gledališka dejavnost v Cristallu je odtlej strmo rasla, o čemer nas lahko najbolje pričata že samo dva skopa, a pomenljiva podatka: v prvi sezoni (1983/84) je imela Contrada 186 abonementov, letos pa jih ima kar 4.400!

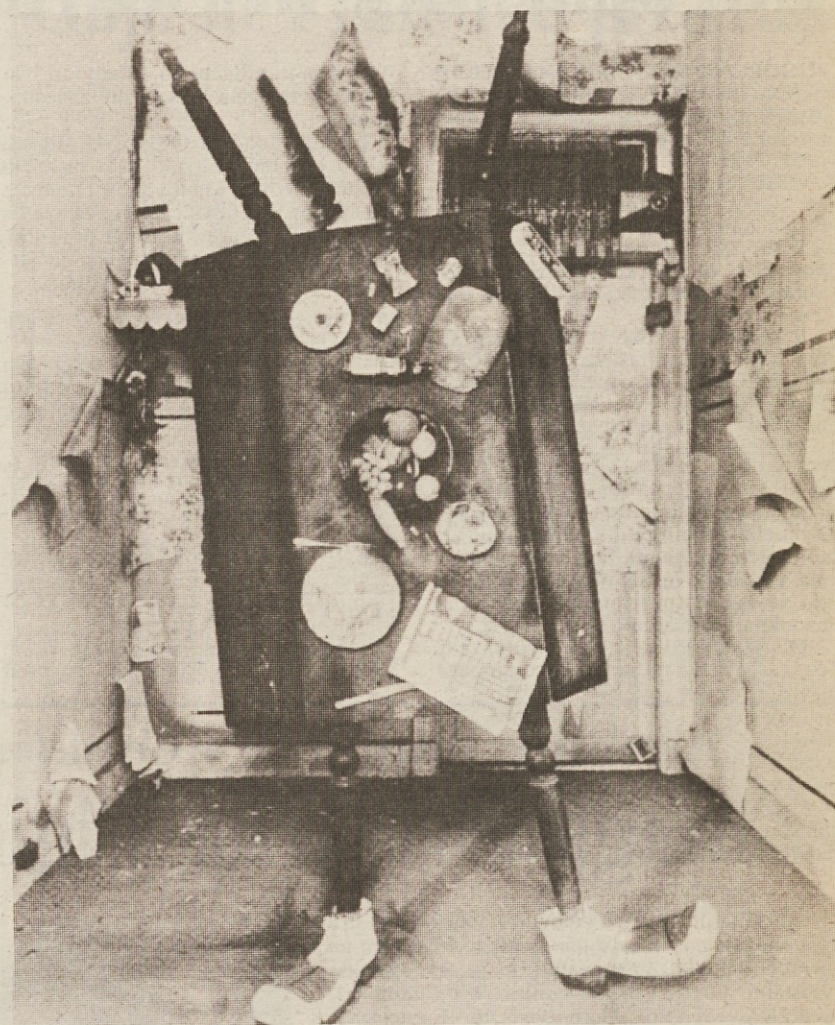
»Contrada si je znala v teh letih pridobiti svoje občinstvo. Znala je ustvariti neposreden kontakt z njim, s svojo dejavnostjo si je pridobila mesto v tržaškem družbenem tkivu. To pa je sedaj zanjo zelo obvezujoče, saj je postavljena pred nove odgovorne naloge: ministrstvo za prireditve je s svojim odlokom skratka dodelilo naši zasebni upravi javno funkcijo,« je omenil Orazio Bobbio.

Kakšne pa so te naloge, odkar je Contrada vključena med stalna zasebna gledališča? Gotovo ne bo zašla na pot ponujanja tako imenovanih »turističnih predstav«. Projektov za prihodnost je veliko, vprašanje pa je, ali jih bo Contrada zmogla izvesti v celoti. Med temi projekti naj omenimo nekatere vzporedne dejavnosti. Ena od teh naj bi bila srečanja z igralci (ki pa naj bi bila živa in živahna, ne pa »salonska«) in didaktični seminarji. Največjo pozornost pa bo Contrada seveda posvetila gledališki ponudbi, da bi bila čim bolj kvalitetna.

Vključitev med stalna zasebna gledališča bo prinesla Contradi letno 725 milijonov lir javne podpore. A ta denar sploh ne zadostuje za kritje vseh stroškov, je hitro pripomnil Bobbio. Zato bo pri upravi gledališča še nadalje potrebno mnogo truda in ustvarjalne fantazije. Tako kot vsa ta naporna, a uspešna leta.

MARJAN KEMPERLE

Odslikave in zamisli

V Cankarjevem domu so pred kratkim odprli razstavo britanske fotografije osemdesetih let. Zanimiv prerez bo na ogled do 31. januarja

Problemi priseljencev in delavskega razreda

Če so zgodovinarji osvetlili vzgibe, ki so sprožili priseljevanje kmečkega prebivalstva v mestna središča v času industrijske revolucije in po njej, so manj pozorno proučili razmere in težave priseljenca, ki mu je bil meščanski in industrijski svet povsem tuj. Za kmečkega človeka, ki je bil vajen patriarhalne skupnosti, v kateri je bila individualnost potisnjena na rob, je bilo soočanje z novimi vedenjskimi modeli pravi življenjski podvig. Tega mnenja je tudi Maurizio Gribaudi, ki je proučil korenine turinskega delavskega razreda in svoje izsledke pred kratkim objavil v zanimivi razpravi »Delavski svet in delavski mit« (Mondo operaio e mito operaio, Turin, Einaudi, 1988, 24.000 lir). Avtor se je hotel izognil zgodovinskemu pristopu, ki vidi v turinskem delavskem razredu revolucionarno avantgardo in torej povsem homogen razred, ker je mnenja, da je za razumevanje delavske preteklosti nujno potrebno proučevanje individualnih poti. Pri tem se je naslonil na metode dela, ki jih pogostokrat uporabljajo predvsem angleški zgodovinarji.

Gribaudi meni, da sta za vsakega posameznika, ki se bo naselil v mestu in se zaposlil v tovarni, zelo pomembna izvor in rojstni kraj, a nenazadnje

tudi družina, iz katere izhaja. Ta dva dejavnika bosta olajševala, oziroma obremenjevala vključevanje v novo okolje. Pri tem igrajo posebno vlogo tudi vzroki, ki so povzročili oddaljitev od kmečke družbe, saj res ni vseeno, če se je delavec spontano oddaljil od rojstnega kraja ali pa so ga v to prisilile družbene in gospodarske razmere. Tisti, ki so se izselili v mesto, da bi izboljšali družbeni položaj, so bili ponavadi pri svojih odločitvah samozavestnejši od tistih, ki so jih okoliščine prisilile v to odločitev. Vez, ki jo priseljenec ohranja (ali zavrača) s prejšnjim okoljem, igra prav gotovo važno vlogo pri oblikovanju nove identitete. Ta vez lahko krepi težnjo po izboljšanju gmotnega položaja, lahko pa tudi ohranja vero v usodnost trpljenja in družbene podrejenosti.

Priseljenca močno pogojuje pripadnost generaciji in družini. Naselitev v povsem delavskem okraju ali tudi v tistem, kjer živi tudi srednji razred, večkrat spreminja njegov odnos do poklica in krepi težnjo po izpolnjevanju in po krepitvi gmotnega položaja. Važno vlogo igrajo tudi sorodstvene vezi. Razmere so se v dvajsetih in tridesetih letih korenito spremenile. Zanimiv je pri tem odnos delavskega

razreda do fašističnega režima. Delavci, ki so se zaposlili pred prvo svetovno vojno in spoznali solidarnost in vzajemno pomoč, so izkazovali nasprotovanje do novega režima. Mlajša delavska generacija pa je kljub velikemu protislovju občasno sprejemala fašizem, ker je v njem videla možnost modernizacije in zapuščala delavske četrti, tisti svet, ki ga je priseljenec kot kmečki človek reproduciral.

Gribaudijevo delo je vredno pozornosti ne le zato, ker proučuje večplastnost mestnega proletariata, ampak tudi zato, ker opozarja na zapleteni prehod iz tradicionalne kmečke družbe v industrijsko stvarnost. Primer Turina kliče v marsičem na primerjavo s Trstom, kjer ob gospodarskih in družbenih spremembah nastopa tudi nacionalni dejavnik. V tržaškem večjezičnem prostoru je identifikacija očitno toliko težavnejša, čeprav o tem pojavu lahko za sedaj samo ugibamo, saj tržaško zgodovino pisje doslej ni še poskrbelo za podrobno poglavit in proučitev te problematike. To tematiko kaže vsakakor obdelati, saj nam bo pomagala pri razumevanju protislovij, zavrnjenih korenin in sramovanja pred izvorom, ki je tako prisotno v tržaškem družbenem življenju.

MARTA VERGINELLA

Bettetova nagrada Vladimiru Koblerju

Društvo glasbenih umetnikov Slovenije je podelilo letošnjo nagrado Julija Betteta dirigentu Vladimiru Koblerju. Vladimir Kobler je vse življenje deloval kot dirigent v različnih opernih gledališčih in pri tem ustvaril vrsto pomembnih dirigentskih kreacij. Uspešen debut v ljubljanski Operi leta 1951 je bil podlaga za dolgoletno dirigentsko kariero, med katero je Kobler opravil v Jugoslaviji in mnogih evropskih državah okrog 2300 nastopov, ob tem pa nastopal še kot klavirski spremljevalec in komentator.

Posebno skrb je nagrajenec posvečal izvajanju slovenske glasbene literature. Za svoje delo je bil Kobler deležen nedeljene hvale publike in strokovne kritike.

Kitajsko iskanje sledov Marca Pola

Kitajski slikar Žouži vej je ponovno na obisku v Trstu. Tokrat menda že tretjič, če ne četrtič. Kot vedno doslej, je svoja dela dal na ogled v središčni galeriji Tribbio. Kitajski gost, ki je po rodu iz Šanghaja, kjer se je rodil pred 35 leti in kjer se je tudi strokovno usposabljal na domači akademiji za likovno umetnost, živi že nekaj let tudi v Italiji, kjer je svoje strokovno znanje dopolnjeval na akademiji za likovno umetnost v Rimu, vendar se občasno vrača v svoje rojstno mesto, v svojo domovino, kjer prireja razstave in nabira motive, ki jih izvede ali neposredno na kraju samem, ali v Šanghaju ali pa tudi v svoji slikarski delavnici v Vidmu.

Žouži vej, ki se je lotil slikarstva že v otroških letih, je tudi sedaj, ko veliko časa preživi v Italiji, torej daleč od domovine, ostal zvest svoji izvorni, torej kitajski umetnostni govorici, rekli bi raje — svoji kitajski umetnosti, kajti izbira izključno kitajske motive in tudi način njihovega prikazovanja je povsem kitajski, v smislu stare kitajske umetnosti.

Gost iz Šanghaja slika v olju. Njegova umetnost je živa, slog pa tradicionalen, torej realističen in rekli bi, da kar preslikava stvarnost, resničnost, vendar se mladi mojster ne more upirati vplivu, ki ga ima nanj zahodna umetnost. Toda Žouži vej je tako navezan na svojo kitajsko likovno govorico ter na svojo kitajsko motiviko, da je od zahodne likovne umetnosti prevzel le nekaj popolnejše tehnike ter nekaj temeljitejše uporabe oljnega načina slikanja.

Za Žouži vejevo sedanjo razstavo v galeriji Tribbio bi mogli reči, da je deloma tematsko zasnovana in ji je v tem smislu tudi dal ustrezen naslov.

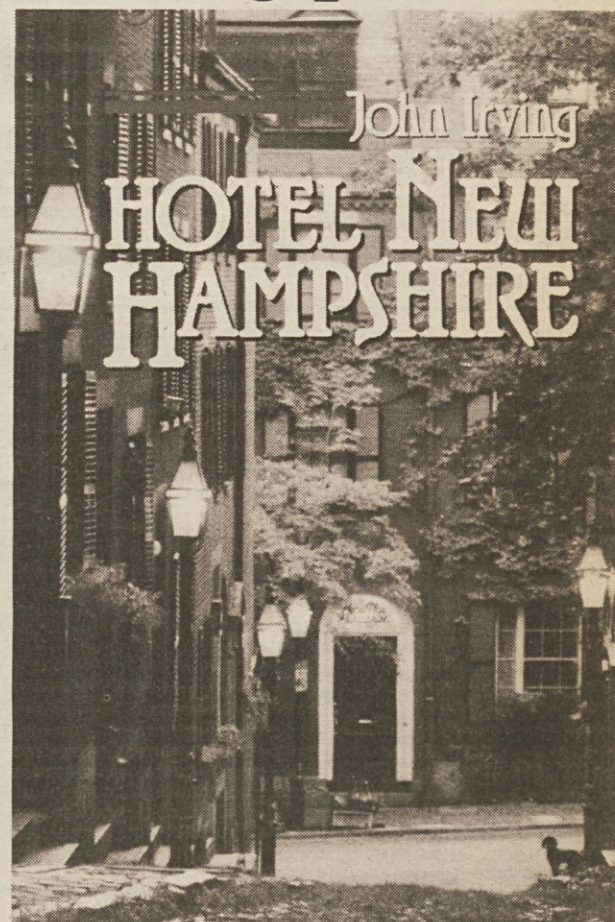
Gre za razstavo Po sledovih Marca Pola, vendar se zdi, da je ta naslov glede na razstavljena dela nekoliko omejevalen. Strogo v naslov spadajo nekatera dela, kot npr. olje Gobi, ki prikazuje znano azijsko pečeno puščavo, ki jo v motivu prečkata dve kamele, olje Osvetljene gore, kjer mojster prikazuje v ospredju gričevnato področje že v mraku, v ozadju pa ožarjeno gorovje, olje z naslovom Neskončnost, kjer mojster v primerni svetlo in temno sivi barvi prikazuje resnično neskončnost puščave, nadalje olje Popotniki, kjer vidimo prav tako puščavo in kamele. V ta del razstave bi mogli vključiti še nekaj drugih del, kot npr. olja Polet nad močvirjem, ki je verjetno še najbolj značilno kitajsko delo na razstavi, Na sinji reki, Samota, Na Rumeni reki, nadalje olje Souzou, v katerem slikar prikazuje motiv iz kitajskega mesta, ki nas spominja na Benetke.

V okvir razstave Po sledovih Marca Pola pa ne spadajo neposredno dela Študij 1 in Študij 2, veliko olje Tibetansko materinstvo, Ljudje iz Hajnana ter še veliko olje Zbranost. Prva tri dela prikazujejo kitajske matere z dojenčki, olje Ljudje iz Hajnana pa je v resnici portret izrazito lepe mlade ženske s sinčkom na kolenih. Že omenjeno veliko pokončno olje Zbranost zasluži posebno pozornost. V njem pride posebej do izraza resnična mojstrova sposobnost in hkrati njegov napredek, če njegova sedanja dela primerjamo z deli, ki jih je dajal na ogled ob svojih prvih razstavah v Trstu. Res je sicer, da so bila tedanja dela bolj izrazito kitajska, bolj blizu klasični kitajski likovni govorici, vendar je njegova sedanja tehnika popolnejša. Razstava bo trajala do 27. t. m.

Zane Grey in John Irving pri ZTT

ZANE GREY
GUADALOUPSKI
OVČAR

Založništvo tržaškega tiska je ob izteku lanskega leta izdalo dve knjigi, ki bosta gotovo pritegnili pozornost ljubiteljev lahkotnega in napetega branja. Gre za pustolovski roman Zane Greya Guadaloupski ovčar, s katerim je ZTT še povečalo serijo prevodov del tega uspešnega romanopisca, in za kriminalko Johna Irvinga Hotel New Hampshire. Prvi roman je prevedla Lidija Perko, Hotel New Hampshire pa Alenka Moder-Saje

Košarka: peto kolo finalne skupine za pokal prvakov

Jugoplastika in Scavolini uspešna

JUGOPLASTIKA - ARIS 94:83 (50:47)
JUGOPLASTIKA: Sretenović 2, Perasović 10, Pavičević, Kukoč 23, Sobin 11, Burić 2, Tabak 4, Ivanović 19, Radja 23, Tomić.
ARIS: Lipiridis, Jannakis 24, Gallis 37, Subotić 10, Romanidis, Stamatīs, Filipu 2, Kaculis 2, Doksakis, Wiltre 8.
SODNIKA: Durante (Italija) in Sarikov (SZ). GLEDALCEV: 5.500. PON: Sobin, Ivanović, Kukoč, Lipiridis, Wiltre in Kaculis.
S pomembno zmago proti Arisu iz Soluna je Jugoplastika opravila pomemben korak na poti vključitve med četverico, ki se bo v ZRN potegovala za naslov v pokalu prvakov.
Srečanje v Splitu je bilo dokaj enakovredno, čeprav so domači le imeli rahlo premoč. To velja še posebej v drugem polčasu, ko je večkrat kazalo, da bodo Splitčani predčasno zaključili srečanje v svojo korist. Z neustavljivi- ma Gallisom in Jannakisom (skupno sta dosegla 61 točk) pa so Grki vedno nadoknadili razliko.
Ob izteku srečanja, ko je že kazalo, da bo šlo na tesno, so igralci Jugoplas-

tike zaigrali odločno in z Radjo in Ivanovićem na čelu izbojevali zadostno prednost.
V vrstah Jugoplastike so vsi zaigrali dobro, posebno pohvalo pa si zaslužijo Kukoč (prvi polčas), Radja in Ivanović. Od gostov si pohvalo zaslužita Gallis in Jannakis, čeprav je treba povedati, da zaradi njune prevelike »osebnosti« nista bila v veliko pomoč ostalim.
SCAVOLINI - DEN BOSCH 84:79 (47:40)
SCAVOLINI: Gracis 6, Magnifico 20, Ferro, Daye 16, Drew 19, Zampolini 13, Costa 8, Silvestrin 2, Minelli, Vecchiato.
DEN BOSCH: Pieterse 13, Schilp 6, Kuipers 11, Bottse 8, Thompson 27, Reddick 14, Govers, Hagedoorn, Bergens.
SODNIKA: Kotleba (Češ.) in Jones (Wales). GLEDALCEV: 4.400. PM: Scavolini (12:13), Den Bosch (14:18). PON: Magnifico, Peiterse in Reddick.
Italijanski prvaki Scavolinija so se morali pošteno potruditi, da so pred

domačim občinstvom strli odpor žilavih Nizozemcev. Ekipi sta si bili enakovredni skoraj do konca srečanja (73:73 4 minute pred koncem).
V poslednjih minutah pa so domačini, predvsem s koši Daya, Drewa in Magnifica, obdržali rahlo prednost.
S sinočno zmago zaseda Scavolini, v družbi Maccabija, 2. mesto na skupni lestvici in je v polnem teku za nemiški finale. Za Bianchinijeve varovance pa bo za vstop v finale skoraj odločilno naslednje srečanje, ko bo v Pesaru sprejela vodečo Barcelono.
Izidi 5. kola: CSKA Moskva - Maccabi 92:97; Barcelona - Limoges 84:82; Jugoplastika - Aris 94:83; Scavolini - Den Bosch 84:79.
Lestvica: Barcelona 10, Maccabi in Scavolini 8, Jugoplastika 6, Aris 4, Den Bosch in Limoges 2, CSKA Moskva 0.
Prihodnje kolo (19. 1.): Maccabi - Den Bosch; CSKA Moskva - Jugoplastika; Scavolini - Barcelona; Aris - Limoges.

Na predzadnji etapi rallyja »Padak«

Jacky Ickx prevzel vodstvo

SAINT LOUIS (Senegal) — Tudi v predzadnji etapi rallyja Pariz-Dakar je prišlo do presenečenja. Belgijec Jacky Ickx je namreč zmagal preizkušnjo med avtomobilisti in prevzel vodstvo na lestvici pred klubskim tovarišem Fincem Vatanenom. Zgodilo se je namreč, da sta pilota ubrala različno pot pri vožnji skozi vas, tako da je Ickx ubral krajšo.
Po prevzemu vodstva pa ostaja odprto vprašanje, ali se bo danes belgijski pilot držal navodil vodstva Peugeot, ki je odločilo, da mora Vatanen zmagati. Odgovor bo znan po današnji zadnji etapi, ki bo tekmovalce pripeljal v Dakar.
Med motociklist je včerajšnja etapa potekala dokaj umirjeno. Zmagal je Francoz Stephane Peterhansel, na skupni lestvici pa še vedno vodi Gilles Lalay pred Italijanom Piccom in Francozom Moralesom. In prav zadnja dva pilota se bosta danes potegovala za končno 2. mesto, saj je prvo, v bistvu, že oddano Lalayu. Morales namreč za Italijanom zaostaja le minuto in 32 sekund.

Danes, kot smo povedali, je na sporedu zadnja etapa saharskega rallyja. Na sporedu bosta dve poletapi, ki bosta odločilnega pomena za vrh lestvice tako med avtomobilisti kakor tudi med motociklisti.
AVTOMOBILISTI
Vrstni red: 1. Ickx (peugeot); 2. Gabreau (toyota) po 1'48"; 3. Fraquelin (peugeot) 1'58"; 4. Wambergue (peugeot) 2'25"; 5. Tambay (mitsubishi) 3'37".
Skupna lestvica: 1. Ickx (peugeot); 2. Vatanen (peugeot) po 20"; 3. Tambay (mitsubishi) 3.52'16"; 4. Fraquelin (peugeot) 5.41'13"; 5. Meike (mitsubishi) 6.27'33".
MOTOCIKLISTI
Vrstni red: 1. Peterhansel (yamaha); 2. Daures (honda) po 54"; 3. Charrbonier (suzuki) 1'30"; 4. Morales (honda) 1'42"; 5. Neveu (yamaha) 2'09".
Skupna lestvica: 1. Lalay (honda); 2. Picco (yamaha) po 40'25"; 3. Morales (honda) 41'57"; 4. Peterhansel (yamaha) 1.12'17"; 5. Neveu (yamaha) 3.25'13; 6. Orioli (cagiva) 4.07'20".

Smučanje: smuk za SP v Grindelwaldu

Zmaga Švicarke Figinijeve

GRINDELWALD — Švicarka Micaela Figini je zmagala na včerajšnjem smuku veljavnem za svetovni pokal. Zmagovalka, ki je lani osvojila kristalni globus v tej disciplini, je na ciljni črti prehitela rojakinjo Gafnerjevo ter Francozinjo Merlejevo.
Na včerajšnjem švicarskem smuku je prvič v sezoni tekmovala tudi Mateja Svet, ki je za zmagovalko zaostala skoraj 6 sekund, kar pa je bilo tudi razumljivo. Svetova je progro prevzela dokaj previdno, saj ji je včerajšnje tekmovanje služilo predvsem za točke v kombinaciji (slalom bo na vrsti v nedeljo).
Na Grindelwaldski progi bo danes na sporedu drugi smuk, četrti sezone. Tudi za današnjo preizkušnjo so Švicarke in Avstrijke glavne favoritinje za končno zmago. Tekmo si bomo lahko ogledali tudi po televiziji in sicer ob 10.50.

Vrstni red: 1. Figini (Švi.) 1'55"82; 2. Gafner (Švi.) 1'56"26; 3. Merle (Fra.) 1'56"56; 4. Waliser (Au.) 1'56"82; 5. Wolf (Au.) 1'56"91; 6. Sadleder (Au.) 1'56"95; 7. Wallinger (Au.) 1'57"17; 8. Kirchler (Au.) 1'57"35; 9. Eder (Au.) 1'57"61; 10. Gerg (ZRN) 1'57"66.

Micaela Figini

Lestvica za SP: 1. Schneider (švi.) 232; 2. Maier (Au.) 118; 3. Merle (Fra.) 87; 4. Svet (Jug.) in Figini 84; 6. Walliser (Au.) 77.
Lestvica smuka: 1. Figini (Švi.) 65; 2. Walliser (Au.) 42; 3. Wallinger (Au.) 42; 4. Sadleder (Au.) 40; 5. Merle (Fra.) 27.

Danes moški smuk v Kitzbuehelu

Avstrijci favoriti

KITZBUEHEL — Avstrijca Helmut Hoeflehner in Peter Wirsberger sta bila včeraj najhitrejša v zadnjih preizkušnjah za današnji smuk. Sicer celotna avstrijska ekipa se je odlično izkazala, saj je bilo v prvem spustu 5 Avstrijcev na prvih mestih.
V drugem pa so se nekoliko opomogli Švicarji z Mahrem in Hanglom na čelu ter Luksemburžan Marc Giradelli.
Od italijanskih smučarjev sta dobro vozila Mair in mladi Runggaldier, ki je v obeh poskusnih spustih bil med desetimi najboljšimi. Sicer za današnjo tekmo na Streifu so glavni favoriti Hoeflehner, Wirsberger, Zurbruggen, Stock in veteran Mueller.
Današnji smuk bo prava poslastica tudi za televizijske gledalce, ki bodo tekmo lahko gledali ob 12.10. Sicer kitzbuehlski smučarski praznik se bo nadaljeval še jutri z drugim smukom za svetovni pokal ter v nedeljo, ko bo na sporedu slalomski preizkušnja.

Vrstni red 1. poskusnega spusta: 1. Hoeflehner (Au.) 1'57"98; 2. Stock (Au.) 1'58"50; 3. Wirsberger (Au.) 1'58"70; 4. Assinger (Au.) 1'58"96; 5. Ortlieb (Au.) 1'59"27.
Vrstni red 2. poskusnega spusta: 1. Wirsberger (Au.) 1'59"07; 2. Giradelli (Lux.) 1'59"67; 3. Mahre (Švi.) 2'00"10; 4. Hang (Švi.) 2'00"18; 5. Assinger (Au.) 2'00"40.

Košarka: v nedeljo v prvenstvu D lige

Borovci spet v gosteh

V košarkarskem prvenstvu D lige bodo Borovi košarkarji spet zaposleni v gosteh, tokrat v kraju Ponte di Piave. Ponte di Piave že vrsto let nastopa v tej konkurenci in se je lani uvrstil v zgornji polovici lestvice. Letos pa je padel v dokajšnjo nemilost, saj ima samo dve točki prednosti nad predzadnjeverščenom Radensko.
Začetek novega leta borovcem sploh ni bil naklonjen, saj so bili dvakrat zapored neuspešni, čeprav so na primer v Pordenonu imeli zmago tako rekoč v rokah, vsaj v trenutku, ko so vodili za kar 18 točk. Sedaj bo na vrsti tretji zaporedni nastop v gosteh, vendar to ne izključuje ničesar. Dosedanje nihalčke prvenstvo Borovih košarkarjev ne pušča velikih možnosti za več ali manj utemeljene napovedi, kajti bolj kot od nasprotnika in od različnih začasnih uvrstitev, sta pristop do tekme in učinek v njej odvisna predvsem od razpoloženja košarkarjev Radenske. (Cancia)

MLADINCI
ITALA SAN MARCO - BOR RADENSKA 84:77 (37:33; 73:73)
BOR RADENSKA: Kocman 5 (2:2), Paulina 24 (4:9), M. Pertot 7 (1:1), Cupin 6

(2:5), Škerk 9 (3:5), Guicciardi 8, B. Pertot 7 (1:3), Bajc 11 (5:7).
TRI TOČKE: Kocman 1, B. Pertot 1. PON: Guicciardi (38).
Borovci so le po podaljškju izgubili z Italo iz Gradišča, in to po zelo izenačenem srečanju. Že v 28. minuti se je poskušoval Bajc, ki je bil dotlej zelo uspešen. To pa je bilo verjetno usodno borovcem za tesen poraz. V Borovih vrstah se je najbolj izkazal Paulina tako v obrambi kot v napadu. (Š. Pegan)
MINIBASKET
TURNIR ZINI&ROSENWASSER
STEFANEL - KONTOVEL 57:51 (32:24)
KONTOVEL: A. Štoka, Rustja 2, Rizzante 7, Spadoni 14, Drasič, Foraus, B. Starc 4, Colja 9, Agostini, Škerk 6, M. Starc 2, F. Štoka, D. Štoka, Ferfila.
V lepen in izenačenem srečanju je Stefanel izbojeval tesno zmago. Tržačani so pokazali boljšo tehniko, medtem ko so Kontovelci bolj zagrizeno igrali. Scigner (17 točk) pri domačinih in Spadoni pri gostih sta se najbolj izkazala. (S. S.)

Košarka: v srečanju promocijskega prvenstva

Vodilna Ardita premagala domovce

NA GORIŠKEM
DOM GOMETAL SIMEK - ARDITA CASSA DI RISPARMIO 75:88 (37:44)
DOM: Košuta 13, Kocjančič 4, Silič, Battello 13, Semolič 2, Ambrosi, Rinelli, Dornik 16, Podberšič 27.
Domovci so v zaostalem srečanju proti vodilnemu na skupni lestvici zaigrali nekoliko bolje kot v zadnjih treh kolih letošnjega prvenstva promocijske lige, saj so se morali igralci Ardite pošteno potruditi, da so strli odpor trdoživih belo-rdečih. Srečanje v telovadnici Kulturnega doma je bilo zanimivo tudi za gledalce, saj sta obe ekipi igrali dokaj odločno in brez odvečnega taktiziranja.
Ekipi sta si bili vse do 14. minute prvega polčasa popolnoma enakovredni, v nadaljevanju pa so gostje izkoristili naivne napake domovcev in si priigrali prednost desetih točk. V drugem polčasu so Dornikovi varovanci skušali na vse načine nadoknaditi zamujeno, toda večja izkušnost in uigranost gostov sta odločilno pripomogli končnemu uspehu.

V domovih vrstah lahko tokrat pohvalimo centra Podberšiča, ki je poleg 27 točk polovil tudi številne odbite žoge in Battella, ki je v nekaterih akcijah pokazal česa bi bil lahko vedno zmogel. Ob tem pa moramo povedati, da domovci še vedno igrajo brez »strelca« Nanuta. Z včerajšnjo zmago so igralci Ardite prevzeli vodstvo na lestvici, saj so po šestih kolih letošnjega promocijskega prvenstva še edina nepremagana ekipa.
S tem porazom je položaj domovcev na skupni lestvici nič kaj spodbuden, prepričani pa smo, da si bodo že v nedeljo skušali priboriti novi prepotrebni par točk. Tokrat bodo namreč gostovali pri goriški ekipi Edere, ki ima na skupni lestvici le dve točki več od naših. Srečanje med Edero in Domom Gometal Simek bo ob 11. uri v občinski telovadnici na Rojcah. (af)
NA TRŽAŠKEM
Direktor italijanskega košarkarskega tednika z visoko naklado že nekaj časa vodi misleno kampanjo o (ne)ob-

stoju jugoslovanske košarkarske šole s tezo o anatomsko-filogenetski prednosti slovanskih (dinarskih) narodov v dojemanju košarkarskih tajnosti.
Sodeč po rezultatih, ki jih žanjejo slovenske ekipe v pokrajinskem promocijskem prvenstvu pa se je navedeni direktor pošteno uštel. Z eno eno samo izjemo (Kontovel Electronic Shop), ki pa nastopa krepko pod svojimi sposobnostmi, po načelu "in medio stat virtus" je to v globalnem pogledu najslabša sezona doslej za slovenske lige, ki so skupaj dosegli 8 zmag od 24 odigranih srečanj. Skromen odstotek, kaj?
Spored tokrat predvideva nekoliko večje možnosti za Cicibono, ki bo sprejela v goste zadnjeverščeni Cus. Boljše izgleda pa ima celo Breg Adriatherm, pri katerem se mislijo enkrat za vselej postavititi po robu krivi sreči, začeni prav od tekme s Ferroviarom. Kontovelovi košarkarji bodo pričakali prihod tretjevrščenega miljskega In-terja, ki je v tej fazi sezone zapredel v krizo. (Cancia)

obvestila

ALPINISTIČNI ODSEK SPDT obvešča svoje člane in prijatelje, da bo občni zbor odseka v sredo, 18. t. m., ob 20.30 na svojem sedežu (Ul. Carducci 8). Vabljeni!

SPDT vabi svoje člane in prijatelje na nedeljski zimski sprehod po tržaški Vertikali. Zbirališče bo ob 9. uri na Gorici v Boljuncu, izlet pa vodi Lojze Abram. Sprehod se bo zaključil v prvih popoldanskih urah v Bazovici.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK obvešča, da je odhod avtobusa za smučarski tečaj, ki bo v nedeljo, 15. t. m., v Forni di Sopra ob 5.30 iz Doline, ob 6.00 iz Boljunca in ob 6.15 iz Boršta. Priporočamo točnost!

SK DEVIN obvešča svoje člane, da odpade smučarski izlet v Podkolanje v nedeljo, 15. januarja, zaradi pomanjkanje snega.

JACHT CLUB ČUPA JADRALNI KLUB ČUPA obvešča člane, da bo 17. REDNI OBČNI ZBOR društva v petek, 3. februarja, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v sejni dvorani osnovne šole Josip Jurčič v Devinu. Vabljeni!

danes igra za vas - danes igra za vas

Zdenka Ferlat

Zdenka Ferlat (letnik 1972) iz Rupe sodi med najbolj perspektivne lokostrelke v državi. Članica KŠD Naš prapor Sirion je lani na državnem prvenstvu v Rimu v kategoriji mladink dosegla odlično drugo mesto. K lokostrelstvu se je Zdenka približala šele pred dvema letoma. Že več časa pa je bila zelo aktivna športnica, saj je trenirala kotalkanje in odbojko, eno sezono pa je bila tudi članica goriškega plavalnega društva Gorizia nuoto. Prejšnji teden je Gianfranco Orlando pravilno napovedel 10 izidov.

totocalcio	
Atalanta - Ascoli	X
Bologna - Lecce	1
Fiorentina - Juventus	X 2
H. Verona - Cesena	1
Lazio - Roma	1 X 2
Milan - Como	1
Napoli - Inter	1 X 2
Pescara - Sampdoria	X
Torino - Pisa	1 X
Ancona - Cosenza	X
Reggina - Cremonese	X
Rimini - Torres	1 X
Poggibonsi - Alessandria	X 2

konjske dirke - konjske dirke

V Milanu je dirka zelo težka, saj je vsaka napoved preuranjena. Mi poskusimo sk. 1, ki ima v konju Drake Om zelo solidnega konja, ki je sposoben zmagati brez težav. V sk. X se mu bo zoperstavil Ernibel. V sk. 2 bi lahko presenetil Eguero.

V Rimu lahko poskusimo bazo v sk. 1, ki ima v Don Luriu glavnega favorita. V sk. X moramo paziti na Champ FC, ki je sposoben velikih podvigov in lahko še presenetli. V sk. 2 sebo Falasia boril za zmago.

Na drugi dirki v Rimu je Dakovo (sk. X) gotovo med protagonisti, pa čeprav bo v zanj nižji kategoriji. V sk. 2se bo Gabbia d'Oro lahko borila za zmago, v sk. 1 pa bi lahko presenetil Guido Time.

V Firenzah se nam zdi Dibattito najbližji zmagi. V sk. X je Eclair dokazal, da je v formi in se ne boji nasprotnikov na zunanjih progah. V sk. 1 je dober Folgore.

V Pisi (galop) smo za konja My Andrew (sk. 1), ki je v dobri formi in ima primerno težo, v sk. X pa se mu bo zoperstavil Bartolomeo Gentili, v

sk. 2 pa bo prav gotovo dober lady Top.

Na drugi dirki v Pisi bi lahko zmagal Arlington (sk. 2), v sk. x pa bi omenili Chagalla, ki je trenutno v formi. V sk. 1 lahko presenetli Limona (sk. 1).

Dirka tris

Naši favoriti: Ruperto Giuscardo (4), Sizzling Hot (3), Don Robert (1). Dodatek za sistemiste: Good Dancer (2), Rustego (9), Northern Isle (7).

totip	
1. — prvi	1
drugi	2 X
2. — prvi	2
drugi	1 X
3. — prvi	X
drugi	1 2
4. — prvi	2
drugi	X 1
5. — prvi	1
drugi	X 2
6. — prvi	1 2
drugi	X 2

Goriške odbojkarske ekipe v raznih prvenstvih

Sočani se povzpeli na vrh lestvice

UNDER 18 MOŠKI
V tem kolu je vodilna šesterka Vala Našega prapora Imsa prvič izgubila, in to proti slabšemu nasprotniku. Valovci bodo sedaj eno kolo počivali, čaka pa jih še derbi s Sočo Čerimpex. Vsekakor morajo Markičevi varovanci odigrati še dve zaostali tekmi (zelo važno bo srečanje s tretjevrščenim S. Luigi), tako da ostaja še vedno prvi favorit za končno zmago. S prepričljivo zmago proti šesterki iz Ronk je postava Soče dohitela na najvišji stopnički odbojkarje združene ekipe Vala Našega prapora.

IZIDI 12. KOLA: Fincantieri - Val Naš prapor Imsa 3:2; Acli Ronchi - Soča Čerimpex 0:3; Grado - Torriana 0:3. LESTVICA: Val Naš prapor Imsa, Soča Čerimpex 16, S. Luigi 14, Acli Ronchi 10, Fincantieri, Torriana 6, Grado 0.

UNDER 15 MOŠKI
V tem prvenstvu nastopata dva slovenska predstavnika: Val in Olympia. V 1. kolu se je sreča nasmešnila samo Standeržcem, ki so brez borbe vnovčili prvi par točk, medtem ko je goriška šesterka potegnila krajši konec proti Torriani.

IZIDI 1. KOLA: Mossa - Val 0:2 (b.b.); Olympia - Torriana 0:2.

1. MOŠKA DIVIZIJA
V 1. kolu prve moške divizije sta se v slovenskem derbiju pomerili Val in Naš prapor. Zmaga je pripadla slednjim, ki so slavili z gladkim 3:0. Tretji naš predstavnik, Olympia, je na domačem igrišču s 3:2 premagala Acli Ronchi.

TURNIR CO.RA.G
Končal se je prvi del tega turnirja, na katerem nastopajo ženske ekipe under 14. V drugi del sta napredovali prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake izločilne skupine. Med temi je tudi združena postava Agorest, ki se bo v osmini finala srečala s Caprivo. OSTALI PARI OSMINE FINALA: Lucinico - Torriana, Villesse - Fossalon, Staranzano - Grado.

UNDER 18 ŽENSKÉ
FINCANTIERI - AGOREST 3:0 (15:0, 15:0, 15:2)
AGOREST: Braini, Krašček, Pavšič, Grillo, Fajt, Kuzmin, Florenin.
Izidi posameznih setov zgovorno pričajo o premoči domačink, ki so v vseh elementih igre pregazile naše predstavnice. (M. Strgar)

IZIDI 12. KOLA: Torriana - Morarese 3:0; Lib. Gorizia - Pieris 0:3; Lucinico -

Villacher Bier 0:3; S. Luigi - Farra 3:0; Fincantieri - Sovodnje 3:0. LESTVICA: Villacher Bier 24, Farra, Fincantieri 20, Torriana 16, Pieris, Lucinico 12, Farra, Lib. Gorizia 6, Agorest 4, Morarese 0.

UNDER 16 ŽENSKÉ
Na vrhu razpredelnice sta še vedno nepremagani postavi Soče in Fincantieri, ki sta tudi tokrat brez večjih težav slavili zmago.

IZIDI 6. KOLA: Intrepida - Grado 3:1; Soča Čerimpex - S. Luigi 3:0; Farra - Fincantieri 0:3; Fossalon - Azzurra 1:3; Sagrado - Lib. Gorizia n.o. LESTVICA: Soča Čerimpex, Fincantieri 12, Azzurra 8, Lib. Gorizia, Sagrado 6, Fossalon, Grado, Intrepida 4, Farra 2, S. Luigi 0.

UNDER 15 ŽENSKÉ
V tej konkurenci sta naši postavi začeli s spremenljivo srečo. Olympia je na domačem igrišču premagala Villesse, Agorest pa je v gosteh klonil proti Pierisu.

IZIDI 1. KOLA: Olympia - Villesse 0:2; Pieris - Agorest 2:0; Villacher Bier - Acli Ronchi n.o. Počivala je Torriana. LESTVICA: Olympia, Pieris 2, Villesse, Villacher Bier, Acli Ronchi, Torriana, Agorest 0. (M.J)

Nogomet: po prvem delu 3. AL skupine L

Gaja in Primorec pri vrhu

V nedeljo, 8. t. m., se je končal prvi del nogometnega prvenstva 3. AL tržaško-goriške skupine L, ki se je začelo 2. 10. 88. Od 13 nastopajočih ekip je bilo kar pet naših enajsteric, od katerih so tri zasedle prva tri mesta, dve pa sta končali na spodnjem delu lestvice. Za letošnje prvenstvo ni primerjave z lanskim, saj je v tej skupini igralo 12 ekip.

Naslov zimskega prvaka si je zagotovila bazoviška Zarja, ki je v 12 odigranih tekmah zbrala 16 točk, s točko zaostanka sledita Gaja in Primorec. Vreme je bilo letos povsem ugodno nogometašem, saj so zaradi močnih sunkov burje odložili le eno tekmo (Breg - Aurisina). V 78 odigranih tekmah je skupno padlo 148 golov, kar pomeni povprečno 1,89 golov na tekmo. Največ (19) golov je padlo prav v zadnjem (nedeljskem) kolu. Najmanj (4) pa jih je padlo v 6. kolu. Pri neodločenem izidu se je končalo 27 tekem. Največ remijev (4) je bilo v 6. kolu, brez neodločenega rezultata pa so se končale tekme zadnjega kola. Najprodornejši napad z 19 zadetki ima Primorec, največ golov (19) je dobila Hermada, ki je dosegla tudi najmanj (3) golov, doživela je največ (8) porazov, ter obenem skupaj z Romano dosegla tudi najmanj (1) zmag. Najmanj (5) golov je dobila Gaja, ki je le enkrat izgubila in dosegla največ (7) remijev. Najmanj neodločenih izidov (2) je dosegel Breg, največ zmag (6) pa je osvojila Zarja.

Sedaj pa pogledajmo podrobneje, kako so v tem prvem delu igrane naše ekipe.

ano, Vermegliano, S. Andrea in Isonzo). Dali so 4 in prejeli prav tako štiri gole. Skupni obračun Gaje prvega dela prvenstva je 15 točk (4 zmage, 7 remijev, 1 poraz), 9 danih in 5 prejetih golov.

Gajevci so doslej ostali kar dvakrat v devetih na igrišču. Proti Mladosti sta bila izključena Girardi in Ballarin, proti Isonzu pa Stranščak in Alfieri.

Posnetek s srečanja Primorec - Hermada

Trener Cermelj je skupno poslal na igrišče 17 nogometašev, od katerih so kar trije igrali vse tekme.

12 TEKEM: Zemanek, Suc in Starc (5); 11: Aversa in Bortolotti; 10: Dalla Giacomina, Ballarin, Girardi (1), Neppi (1) in Vengust (1); 9: A. Kalc, Alfieri in W. Kalc; 7: Calligaris, 5: Stranščak; 1: M. Grgič in B. Grgič (1).

PRIMOREC

S 15 točkami so Trebenci zasedli drugo mesto. Pred domačim občinstvom so premagali S. Andreo, Breg, Begliano in Vermegliano ter igrali neodločeno z Gajo in Romano. V Trebčah so torej zbrali 10 točk, dali 13 in prejeli 3 gole.

V gosteh pa so premagali le Junior Aurisino, igrali neodločeno proti Isonzu, Aurisini in Hermadi, izgubili pa z Mladostjo in Zarjo. Na tujem so zbrali 5 točk, dali 6 in prejeli 5 golov. Skupni obračun Trebencev ob prvi polovici je torej 15 točk (5 zmag, 5 remijev, 2 poraza) 19 danih in 8 prejetih golov.

Primorec je imel na razpolago dve 11-metrovki, obe sta uspešno izvedla I. Milkovič (S. Andrea) in Pitacco (Vermegliano). Proti pa so imeli najstrožjo kazen v derbiju z Mladostjo. Edini izključitvi sta doslej doleteli spremljevalca D. Kralja in trenerja Faventa v tekmi z Beglianom.

Trener Favento, ki zaradi te izključitve ima prepovedan vstop na igrišče vse do 6. februarja, je doslej poslal na igrišče 20 nogometašev, od katerih je le eden igral vse tekme.

12 TEKEM: Mule (4); 11: L. Leone, Castro, Ferluga (2) in A. Carli (1); 9: Florean in Coppola; 8: Canziani (2), Facchin (1) Marko Kralj, I. Milkovič (3) in Pitacco (3); 7: Cerne, Bacchia in E. Kralj (1); 5: Ferfoggia in Husu (2); 3: M. Leone; 2: Mauro Kralj; 1: Bussani.

BRUNO RUPEL

(se nadaljuje)

Košarka: na mednarodnem turnirju »propaganda«

Sežancem peto mesto v Neaplju

Na novoletnem mednarodnem košarkarskem turnirju v kategoriji propaganda za pionirje letnik 1977 in 1976, ki se je pred kratkim odvijal v Neaplju od, je poleg petih najboljših italijanskih minibasket ekip (Robur Ranger Varese, Galli S. Giovanni Valdarno, A.S. Pall. Scandone Avellino, Snaidero Caserta in Latte Berna Partenope) sodelovala tudi ekipa Kraškega zidarja iz Sežane. Sežansko ekipo je sprejel jugoslovanski trener Mirko Novosel, ki trenutno živi in dela v Neaplju, kjer trenira prvoligaško ekipo Paini. Novosel je podelil tudi pokale in priznanja nastopajočim. O rezultatih in sami igri sežanskih igralcev smo se po vrnitvi v domače kraje pogovarjali z vodjo sežanske košarkarske ekipe Igorjem Grmekom.

Kako so potekale tekme in kakšni so bili rezultati?

»Prvo tekmo z igralci Galli S.G. Valdarno smo izgubili z rezultatom 47:56. Kljub boljši igri in veliki želji po zmagi so naši igralci izgubili predvsem zaradi pravil, saj so doma vadili na koše za minibasket, na tekmi pa se je igralo na normalne koše. To se je odražalo na mnogih zgrešenih metih iz ugodnih položajev. Na drugi tekmi smo se srečali z ekipo Snaidero Caserta in nesrečno izgubili za en koš z rezultatom 53:55. Le 20 sekund pred koncem tekme smo še vodili za en koš. Forma ekipe je naraščala in z mnogo boljše in dopadljivejšo igro smo prepričljivo premagali domačo ekipo Latte Berna Partenope z rezultatom 69:52.«

Kaj vam pomeni osvojeno peto mesto?

»Z osvojenim 5. mestom smo zadovoljni, lahko pa bi z malo več sreče

igrali tudi v finalu. Bolj kot uvrstitev pa je razveseljiva ocena in pohvala organizatorjev, da je naša ekipa pokazala največ košarke.«

Komu gre vsa zasluga za uspehe?

»Za to gre zasluga dvanajstim košarkarjem: Alešu Sili, Bojanu Pešiču, Gordanu Kancianiču, Aljoši Dujmču in Aljoši Gradiču, Boštjanu Konestabo, Mateju Sotlarju, Gaberu Kontelju, Marku Mugoši, Tadeju Škrinjarju in Primožu Čehu. Ne smemo prezreti požrtvovalnega trenerja Janka Sile, ki na osnovni šoli Divača vzgaja kvalitetne generacije mladih košarkarjev, ki bodo nadaljevali košarkarsko pot pri starejših selekcijah v Sežani. Poleg učencev divaške osnovne šole so sodelovali tudi učenci OŠ Sežana.«

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

Nastop ritmičark ŠD Kontovel

Ritmičarke ŠD Kontovel so se poslovile od starega leta s krajšim nastopom, ki je privabil v dvorano na Kontovel številno občinstvo. Ritmičarkam in trenerki Mancij Firbas je uspelo pripraviti po eno točko za vsako od štirih skupin deklic, čeprav je v decembru gripa ovirala normalen potek vadbe. Zaradi tega je odpadel doprinos dekčkov.

Najstarejše ritmičarke so prikazale plesno-ritmično točko v kostimih dedkov Mrazov, sledila je plesna točka zahtevnega cancana z elementi akrobatike, ritmična vaja z žogo, najmlajše - predšolske deklice - so predstavile osnovne ritmike, ki so jih marljivo osvojile v treh mesecih vadbe.

Skupno je vseh 45 ritmičark povabilo starše in prijatelje na zakusko ter jim voščilo srečno novo leto.

Ce bi še kaka deklica rada stopila v Kontovelove vrste, jo bodo radi sprejeli ob torkih in četrkih popoldne.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Tone Škarja: Slovenski alpinizem je v samem svetovnem vrhu

Tone Škarja je v Sloveniji, pa tudi širom po svetu pojem slovenskega in širše vzeto jugoslovanskega alpinizma. Trenutno je načelnik Komisije za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije, podpredsednik slednje, poleg tega pa je vodil do sedaj najvažnejše in najodmevnejše jugoslovanske odprave v Himalajo. Pod njegovim vodstvom so npr. Jugoslovani leta 1979 osvojili Everest po verjetno najtežji, sedaj jugoslovanski smeri na to goro.

Tone Škarja je poleg vsega še prodoren planinski pisec, vrhunec svoje literarne poti pa je do sedaj dosegel v knjigi Jalung Kang, s katero je tudi prejel nagrado poimenovano po Nejcju Zaplotniku, ki jo podeljujejo za najboljšo stvaritev o okviru slovenske gorniške literature in jo podeljujejo v okviru mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov v Kranju. S Tonetom Škarjo smo se daljše pogovorili, izhodišče pa je bila prav njegova zadnja literarna nagrada.

Tone, kaj ti pomeni literarna nagrada za knjigo Jalung Kang in kakšna je po tvojem mnenju bodočnost planinske literature pri nas?

»Poleg osebnega zadoščenja, ki je seveda veliko, sem predvsem zadovoljen, da si planinska oz. alpinistična literatura utira pot med polnopravne literarne zvrsti, saj je slednja na vedno višji umetniški ravni, pravi inovator pa je bil v tem oziru Nejc Zaplotnik s svojo Potjo, po katerem je tudi poimenovan naš literarni natečaj. Razveselji-

Tone Škarja

vo je namreč, da pisatelji in literati imajo v zadnjem obdobju nas, ki pišemo alpinistično literaturo, za svoje, kar je vsekakor veliko priznanje. «

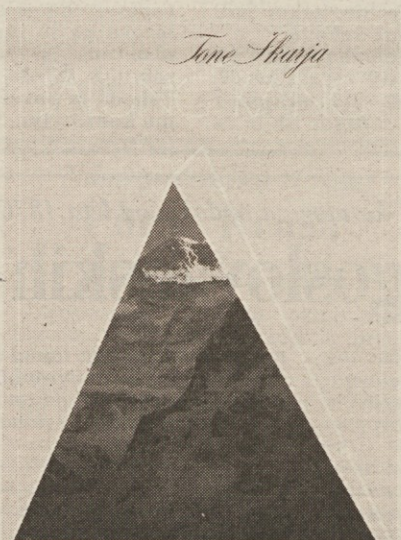
V tem oziru je najbolj značilno dejstvo, da so Jalung Kang celo recenzirali na častnem mestu v Književnih listih v Delu. Katere knjige si do sedaj napisal in kaj hoče v njih izpovedati?

»Že pred leti sem napisal lep del skupinskega dela z odprave na Kang-

bačen leta 1965, iz gradiva nekdanjih radijskih oddaj Odmevi iz gora pa je leta 1975 nastala knjiga Stene mojega življenja. Nepozabno doživetje na Everestu sem opisal v delu z enostavnim naslovom Everest, knjiga Jalung Kang pa je izšla pred približno enim letom in opisuje odpravo na ta stranski vrh tretje najvišje gore na svetu osemstisočaka Kančenjunge, katerega smo sicer osvojili, vendar pa smo med ekspedicijo tragično izgubili enega naših alpinistov. Iz literarnega stališča sem gotovo opravil že dolgo pot. V Stenah mojega življenja so nekateri argumenti in problematike komaj nazkazani, vendar pa v glavnem nisem šel v globino, ker nisem še bil tako pogumen. Pri Everestu sem se določenih problemov že pogumno lotil, to literarnost pa sem še stopnjeval v tej zadnji knjigi, ki je bila deležna javnih priznanj.«

Preidimo sedaj na strogo alpinistično in organizatorsko področje. Kakšna je tvoja vloga kot načelnik KOTG pri PZS in kot podpredsednik naše krovne planinske organizacije?

»Funkcija v PZS je zgolj reprezentativna, zato pa je toliko važnejša tista v Komisiji za odprave v tuja gorstva. Slednja namreč usmerja našo odpravarsko politiko v tisto, kar je pač za nas najbolj reprezentativno. To so seveda veliki alpinistični cilji in prav te izbiram, usmerjam, zagovarjam in skušam zanje dobiti finančna sredstva. Pri tem me vsekakor vodi nacionalno stališče, saj si moramo Slovenci kot majhen narod svojo dostojno in častno

Nagrajena knjiga Jalung Kang

mesto v svetu izboriti sami. To lahko storimo tudi in predvsem v alpinizmu, saj spadamo brez dvomov, pretiravanj ali šablona med svetovne alpinistične velesile.«

Kateri pa so danes taki cilji, s katerimi se lahko ohranjamo v samem svetovnem alpinističnem vrhu?

»Nedvomno so to veliki uspehi in podvigi v Himalaji, Karakorumu in v Patagoniji. Osvojiti moramo recimo

kak osemstisočak po prvenstveni smeri ali kot prvi preplezati kako izjemno težko steno, tako da ji bodo izrekli prvi ponavljalci svojo pohvalo in ta uspeh propagandirali. Te besede lahko podprem z dejstvom, da so od vseh 68 odprav, ki so se v tem jesenskem obdobju mudili v Himalaji, tuji alpinisti in planinski izvedenci pohvalili le našo, ki je osvojila osemstisočak Čo Oju po težki prvenstveni smeri. To je bil najvažnejši himalajski dosežek v zadnjem obdobju, zato pa je imel velik mednarodni odmev. Po tej poti, ki se je izkazala za pravilno, pa moramo nadaljevati.«

Govorila sva o Tonetu Škarji pisatelju in organizatorju. Kaj pa Tone Škarja alpinist?

»Moj alpinizem je v glavnem estetski, saj najrajši plezam v lepih stenah v Julijcih ali Centralnih Alpah, to pa počenjam iz svojega užitka. Alpinizem v Himalaji me komaj oplazi, saj sem tam ves v organizacijskih skrbih, tako da za plezanje v glavnem nimam časa. Vodil sem namreč odpravi na Everest in Jalung Kang, še sedaj pa ju gledam z očmi organizatorja, tako da imam do moje Himalaje skoraj »pokvarjen« odnos. Vendar pa je, če hočemo dosegati vrhunske uspehe svetovnega formata, tudi organizacijska predanost naši alpinistični ideji nujna.«

Razgovor zapisal DUŠAN JELINČIČ

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ številka 1.200,- din, naročnina za zabavne mesečno 30.000,- din, trimesečno 85.000,- din, letno 320.000,- din, upokojenci mesečno 25.000,- din, trimesečno 65.000,- din, polletno 120.000,- din, letno 240.000,- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

13. januarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Clan italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po štirih mesecih podrobne policijske preiskave v Laciju in Umbriji V neki rimski tiskarni policisti zasegli za 22 milijard lir ponarejenih dolarjev

RIM — Sedemnajst milijonov ponarejenih dolarjev (več kot 22 milijard lir) je uspelo zapleniti kriminalistom iz Lacija, s katerimi sta sodelovala še leteti oddelek policije in komisariat iz Spoleta, ob koncu več kot štirimesečne preiskave, ki je privedla tudi do aretacije devetih oseb.

Potek akcije so včeraj podrobno pojasnili na tiskovni konferenci na rimski kvesturi. Tako naj bi z zasledovanjem nekaterih oseb, prisluškovanjem po telefonu in natančno preiskavo v tork v rimski ulici Orti Spagnoli 92 odkrili tiskarno, v kateri so tiskali ameriške bankovce po 100 dolarjev, ki so se že dalj časa pojavljali na področju Spoleta. Pri tem so aretirali tudi 48-letnega kemigrafa (klišarja) Livia Davanija, ki je leta 1970 vznemiril italijansko javnost, ker naj bi v trenutku obupa v Tiberu vrgel svojega komaj 24 dni starega in močno prizadetega sina Ivana. Obtožen je bil namernega umora, toda na procesu je bil oproščen in nato izpuščen iz zapora. Toda Da-

vanija so spet aretirali leta 1981, ko so pri njem našli ponarejen denar, in junija lani zaradi nezakonitega hranjenja vojnega orožja.

Poleg Davanija so v Rimu aretirali tudi lastnika tiskarne Walterja Carlettija in njegovega uslužbenca Maria Marcella, v Perugi pa so aretirali 51-letnega Elia Sechija, 50-letnega Piera Baccija, 45-letnega Carla Spitalierija, 41-letnega Maura Montagnolija, 54-letnega Gerarda D'Agostina in 54-letnega Alerta Artinija.

Davani je pripravljaval klišeje za bankovce, ki so jih nato prodajali v Umbriji za četrtino nominalne vrednosti. Računajo, da so na trg spravili približno deset milijonov ponarejenih dolarjev, kar ustreza 13 milijardam lir.

Na sliki (AP): v tiskarni v Rimu so odkrili kup že natiskanih ponarejenih dolarjev, ki bi jih bilo potrebno le še razrezati, preden bi jih poslali na trg.

Skupno v boj proti drogam

DUNAJ — Združenje INCB, ki deluje v sklopu Združenih narodov in se ukvarja z vprašanjem mamil, je na Dunaju izdalo študijo o razmahu proizvodnje in uživanja mamil v svetu. Po podatkih INCB nevezdržno narašča število žrtev heroina, še posebej v Evropi, izredno zaskrbljuje pa je tudi število obolelih za aidsom. Bolezen se širi z okuženimi inekcijskimi iglami, izmenjava še rabljenih brizgalk pa je trenutno najnevarnejši prenosnik bolezni.

Nekoliko pozitivnejši so le podatki o vladah, ki so končno stopile v akcijo proti širjenju proizvodnje mamil. Tako Bolivija kot Peru, kjer pridelujejo največ koke, sta pričeli načrtno krčiti svoje nasade, v boj proti opiju pa so se podale Tajska, Burma, Laos in Indija, kjer so lani zaplenili preko 50 ton opija. Tudi druge države so stopile v sodelovanje z azijskimi državami, zanimiv pa je doprinos Sovjetske zveze, kjer je uradno le 51 tisoč drogiranec.

Dojenčki naj spijo s starši

WASHINGTON — Najznamenitejši ameriški pediater Benjamin Spock, ki je več desetletij delil nauke mladim staršem, postopoma izgublja svoj ugled. Prvi priročnik o vzgoji otrok je izdal davnega leta 1946, od tedaj pa je postala njegova vzgojna metoda tako rekoč starševsko sveto pismo. Spock je bil pri nekaterih vzgojnih prijemih neomajen: starši morajo biti strogi in kategorični, svojo strogost pa morajo otroku ustrezno utemeljiti. Toda kako prepričati dojenčka, da ne more (in ne sme) spati v veliki postelji med mamo in očkom?

Ameriške starše je sedaj nekako predramil neki prof. Konner, ki je Spockova pravila obrnil na glavo, še zlasti tista, ki se nanašajo na kraj, uro in način dojenčkovega spanja. Njegovi nauki pa niso kar tako za lase povlečeni, pač pa temeljijo na etnografskih in zooloških raziskavah, ki so jih opravili nekateri njegovi kolegi. Le-ti so več časa proučevali materinski odnos do dojenčka v 173 družbah, ki se krepko razlikujejo od zahodne oziroma ameriške družbe. Ugotovili pa so, da v vseh teh skupnostih mati in dojenček spita skupaj v isti sobi, v 44 odst. primerov spita celo v isti postelji. Isto se dogaja med živalmi, ki so najbližje človeku, se pravi med opicami. Opičji mladiči osta-

nejo vso noč pri materi ali pri očetu. Poleg tega pa so v ZDA prav pred kratkim opravili anketo, ki prča, da je nočna ločitev dojenčka od matere najpogostejša v družinah srednjega sloja, ki živijo v mestih. Tudi v primerih, ko ne razpolagajo s primerno otroško sobo, starši brezpogojno zahtevajo, da dojenček spi sam, če ne prej, vsaj potem ko je dopolnil šesti mesec. To je eno od Spockovih načel, ki se ga še danes strogo drži 55 odst. ameriških staršev. Otroku postiljajo celo v kuhinji, seveda za njegovo dobro, in nič ne pomaga, če dete joka, bruha ali kako drugače protestira. Na podeželju pa, kjer so hiše večje in ni prostorske stiske, pa večina dojenčkov spi v sobi s starši. Dr. Spock očitno ni veliko vplival na dobre stare navade ter na prepričanje, da se otrok lepega dne kar sam odloči, da bo spal v svoji sobi.

Razlika pa je nemara le v tem, da nočna ločitev za takega otroka ni travmatična. Prof. Konner pa tudi opozarja, da nihče ne more vedeti, kaj vse se prepleta v glavicu otročka, ko na primer pol ure nepretrgoma joka. Nemara bi se veljalo zamisliti in malemu kričanju odstopiti prostor v vabljeni »veliki« postelji.

V ES pripravljeni financirati gradnjo avtoceste skozi SFRJ

BRUSELJ — V Evropski skupnosti so še bolj kot dolej pripravljene financirati izgradnjo »transjugoslovanske avtoceste«, če bi bila Jugoslavija pripravljena odstopiti dela konzorciju zahodnoevropskih podjetij, ki bi zgradila del avtoceste, bencinske črpalke, motele in druge objekte. Na tem delu avtoceste bi vse dohodke nekaj let pobiral ta konzorcij, nato pa bi tudi ta del predali Jugoslaviji.

Gradnja avtoceste bratstva in enotnosti zavzema pomembno mesto v gospodarskih odnosih med SFRJ in ES. Komisar za odnose sever-jug pri Evropski komisiji Claude Cheysson je pred kratkim še posebej poudaril pomen cestnih povezav za razvoj odnosov med skupnostjo in Jugoslavijo. Avtocesta skozi SFRJ ima za države ES izreden pomen, saj bi bile zahodnoevropske države z njo povezane s svojo najjužnejšo članico Grčijo, kakor tudi s tržišči Turčije in Bližnjega ter Srednjega vzhoda.

Na zadnjem zasedanju sveta za sodelovanje med ES in SFRJ je bilo izraženo tudi zadovoljstvo zaradi uspešnega dogovora o koriščenju nadaljnjih 210 milijonov ecujev od skupno 550 milijonov ecujev, kolikor jih je za

gradnjo avtoceste bratstva in enotnosti v obliki posojila Jugoslaviji odobrila Evropska investicijska banka. Ta denar bodo porabili za dogradnjo približno 600 km najmodernejših avtoceste, deloma pa bi modernizirali tudi jugoslovanske železniške proge.

Jugoslovanska stran pa od tega sodelovanja pričakuje, da bo ES s finančnimi sredstvi pomagala tudi pri izgradnji vseh ostalih prometnih infrastruktur obojestranskega pomena. Tu so mišljeni predvsem priključki na avtocesto »bratstva in enotnosti«, še naprej pa se razmišlja tudi o možnosti gradnje avtoceste ob Jadranu s pomočjo tujega kapitala.

V Jugoslaviji pa tudi prevladuje mnenje, da je treba sredstva za izgradnjo avtoceste skozi državo čim prej zagotoviti. Odobrena posojila Evropske investicijske banke so daleč od tega, da bi lahko pokrila vse potrebe, težave pa so tudi z zbiranjem dinarskih sredstev. Zato niso redki, ki menijo, da se mora Jugoslavija otresti morebitnih ideoloških predsodkov in sprejeti ponudbe z Zahoda in poveriti dela za izgradnjo dela avtoceste tujemu konzorciju.

Pripadniki vojske branijo črpališča nafte v Mehiki

CIUDAD MEXICO — Mehika vojska se je vkopala na obrambnih položajih okrog črpališč in rafinerij nafte družbe Pemex, potem ko je prišlo do hudih neredov zaradi aretacije drugega moža mehiškega sindikata petrolejskih delavcev Hernandeza Galicie.

Kot poroča mehiška državna agencija Notimex, mornariški oddelki nadzorujejo in ščitijo vse naftne naprave v Mehikem zalivu, medtem ko je kopenska vojska zadolžena za rafinerije v devetih mehiških državah. Po izjavah nekaterih očitvidcev pa naj bi bilo v pripravljenosti tudi vojno letalstvo, da bi zaščitilo več kot dvesto črpalšč na morju.

Neredi pa so vnesli paniko med ljudem, ki so se ustrašili, da bi se upornim delavcem pridružili tudi črpaljarji in začeli s splošno stavko. Pred črpalkami so tako nepregledne kolone avtomobilistov, ki si skušajo za vsak primer natočiti poln rezervoar goriva.

Petrolejski delavci zahtevajo izpustitev Galicie, ki so ga aretirali, ker so pri njem našli pravi arzenal najraznovrstnejšega orožja. Sindikat še ni zavzel uradnega stališča.

Na sliki (AP): vojaške patrole ščitijo tudi prevoznike goriva.

V Ljubljani izdali katalog za obdobje od leta 1876

Bankovci jugoslovanskih dežel

LJUBLJANA — Jugoslavija je končno dobila svoj prvi katalog bankovcev jugoslovanskih dežel, ki zajema obdobje od kneževine Srbije (1876, ko je ta izdala prvi bankovec za 1 dinar), kraljevine Srbije, kraljevine Črne gore, kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kraljevine Jugoslavije, medvojne neodvisne države Hrvatske, Srbije, Ljubljanske pokrajine, partizanski denar in vse do lani izdanega bankovca za 50 tisoč dinarjev. Ob vsakem poglavju je v slovenskem, srbohrvaškem in angleškem jeziku kratek zgodovinski oris. Opisanih je 265 vrst bankovcev in okoli 600 različic, objavljenih preko 400 fotografij na 174 straneh. Ob vsem tem pa sta še poglavji o določanju kvalitete in ocenah za tri različne kvalitete bankovcev.

Avtor knjige je ljubljanski farmacevt Zmago Jelinčič, ki je katalog sam tehnično opremil in v Ljubljani sam izdal. Tako je zapolnil luknjo v kulturi jugoslovanskega de-

narništva, ki je bila toliko bolj sramotna, ker je v vsej okupirani Evropi med drugo svetovno vojno le Jugoslavija imela svoj denar, katerega največji del pa je nastal prav v Sloveniji.

Knjiga je zanimiva tako za strokovnjake, kot tudi za vse tiste, ki jo bodo vzeli v roke iz čiste radovednosti. Bankovce si je mogoče ogledati na slikah in ob njih prebrati njihove lastnosti: barvo, velikost, kraj in čas natisa, kakšen je vodni znak, redkost, posebnosti posameznega bankovca in njegovo vrednost. Skozi zgodovino pa katalog ne kaže le razvoj bankovcev, temveč tudi jezika - med drugim tudi to, kdaj je bil kateri uporabljen. V knjigi je mogoče najti nikoli uporabljene bankovce, ki jih je dal med drugo svetovno vojno v izgnanstvu v Londonu natisniti jugoslovanski kralj Peter II., in pa takšne, ki zaradi napake pri izdelavi nikoli niso bili dani v obtok.

D. V.

O ljubimcu, ki ga je prevaral Rock Hudson

LOS ANGELES — V neki losangeleški sodni dvorani obnavljajo ljubezensko zgodbo med Marcom in Rockom. Marc Christian je bivši barman, ki je delil življenje in posteljo s slavnim filmskim zvezdnikom Rockom Hudsonom. Vsem je znano, da je Rock umrl 1985. leta za aidsom, edini, ki ni bil o tem obveščen pa je bil menda prav njegov ljubimec Marc. Nekateri sicer pravijo, da je gospod Christian stopil do sodnika, ker bi si rad nabral nekaj dodatne reklame in celo denarja. Marc Christian zahteva namreč primerno denarno povračilo za šok, ki ga je doživel, ko je končno zvedel, kakšna bolezen je pahnila Rocka v prerani grob. Sodnikom je Christian povedal, da je Hudsona spoznal 1982. leta, šele leto kasneje pa sta postala ljubimca v pravem pomenu besede. Novembra istega leta je Marc Christian pustil svojo barmansko službo in se preselil v hollywoodsko vilo znanega igralca. Malo za tem je pričel Rock hirati, Marcu, ki je spraševal zdravnike, kaj je prijatelju, pa so zdravniki pravili, da gre za posledice vdanosti pijaci. Marcu naj bi torej namenoma lagali, bivši Hudsonov ljubimec pa živi menda v groznem strahu, da bi tudi sam zbolel. Christian je očitno lahkoveren, še bolj pa slep in gluha, saj je Hudson veliko pred smrtjo povedal svetu, da je žrtev aidsa.